

Pokračujeme v promluvách Svatého otce Františka, kdy do jeho slov po slovenských cestách vkládáme explicitní úvahu o Božím Srdci. Papež František říká, že **Probodené Boží srdce je i dnes milosrdenství v čirém stavu**, a pokračuje: Při kontemplaci Kristova Srdce nás může vést trojice slov: *vzpomínka, vášeň a útěcha*. **Vzpomínka**. Památka něco navrácí do srdce, upamatovat se znamená vracet se k něčemu srdcem. K čemu nás navrácí Srdce Ježíšovo? K tomu, co pro nás učinilo. Kristovo Srdce nám vyjevuje obětujícího se Ježíše: je *kompنديem jeho milosrdenství*. Když se na něj zahledíme jako Jan (srv. *Jan 19,31–37*), přirozeně se upamatujeme na jeho dobrotu, která se dává zdarma, nekupuje se ani neprodává, není podmíněná a nezávisí na našich dílech, je svrchovaná. A dojíká. V dnešním chvatu, uprostřed tisícových záležitostí a nepřetržitých starostí, pozbýváme schopnost zakusit pohnutí a soucit, protože ztrácíme tento návrat k srdci, jeho památku a vzpomínku na něj: návrat k srdci. Bez paměti odřezáváme své kořeny a bez kořenů nelze růst. Je prospěšné, když udržujeme památku těch, kteří nás milovali, pečovali o nás, pozvedali nás. Je třeba děkovat za péči a lásku, když obojí zakusíme. V naší pandemické době nám bude k dobru, když se upamatujeme rovněž na protrpěná údobí: nikoli proto, aby nás to zarmoutilo, ale abychom nezapomínali a řídili se ve svém rozhodování nedávnou minulostí.

Kladu si otázku: Jak naše paměť funguje? Zjednodušeně řečeno, bychom mohli říci, že si někoho či něco zapamatujeme, když se dotkne našeho srdce, když nás pojí k nějaké výjimečné náklonnosti anebo její absenci. Ježíšovo Srdce uzdravuje naši paměť, protože nás přivádí zpět k ustavující lásce a ukotvuje ji v pevnějších základech. Připomíná nám, že ať se stane cokoli, jsme milováni. Ano, jsme milovanými bytostmi, dětmi, které Otec miluje ustavičně a všemu navzdory – jsme bratři, pro které tepe Kristovo Srdce. Pokaždé když pátráme v onom Srdci, odkrýváme, že „jsme zakořeněni a upevněni v lásce“, jak to vyslovil apoštol Pavel ve svém listu (*Ef 3,17*).

Pěstujme tuto památku, která se posiluje, když důvěrně prodléváme s Pánem a zejména tehdy, když na sebe dáme pohlízet a dáme se jím milovat v adoraci. Avšak také mezi sebou můžeme kultivovat toto *umění paměti*, když čerpáme z tváří, s nimiž se setkáváme. Mám na mysli namáhavé dny v nemocnici, na univerzitě, na našich pracovištích. Hrozí nám, že vše beze stopy zmizí anebo že na nás pouze dolehne úmorné vyčerpání a únava. Bude nám tedy k užitku, když si večer promítneme tváře, s kterými jsme se onoho dne setkali, úsměvy druhých lidí a jejich dobrá slova. Jsou to vzpomínky na přijatou lásku a pomáhají paměti, aby našla sama sebe, aby naše paměť našla sama sebe. Jak důležité jsou takové vzpomínky v nemocnici, kdy mohou propůjčit smysl dni nemocného člověka!

Bratrské slovo, úsměv, pohazení po tváři jsou památkou, která zevnitř uzdravuje a prospívá srdci. Nezapomínejme na tuto terapii paměti, která činí tolik dobra!

Druhým slovem je **vášeň**. Prvním slovem byla paměť, vzpomínka; druhým vášeň. Kristovo Srdce není nějaká pobožná úcta, která trochu zavlaží srdce, ani něžný obrázek, vzbuzující city, nikoli. Je to Srdce vášnivě zanícené – stačí číst evangelium, srdce zraněné láskou, protržené na kříži. Vyslechli jsme, jak o něm mluví evangelium: „Jeden z vojáků mu kopím probodl bok a hned vyšla krev a voda.“ (Jan 19,34) Srdce probodené, které obdarovává, ve smrti dává život. Nejsvětější Srdce je pašijovou ikonou: vyjevuje něhu vycházející až ze samotného Božího nitra, jeho vášnivou lásku k nám, a zároveň – korunované křížem a opletené trním – ukazuje, kolik utrpení stála naše spása. Ono Srdce tedy v něze i bolesti odhaluje, co je Boží vášní: člověk, my! Blízkost, soucit, něha – takový je Boží styl.

Co se tím napovídá? Chceme-li skutečně milovat Boha, musíme se náruživě nadchnout pro člověka, každého člověka, zejména takového, který žije v takových okolnostech, v jakých se projevilo Ježíšovo Srdce – tedy v bolesti, opuštěnosti, odpisu, a to především v dnešní „skartační kultuře“. Jestliže sloužíme trpícím, utěšujeme a rozveselujeme Kristovo Srdce, jak dosvědčuje evangelní výrok Jana: právě ve chvíli, kdy vypráví o probodeném boku, z něhož vycházejí krev a voda, vydává svědectví, abychom uvěřili. Svätý Jan tedy říká, že v *onen moment* nastává toto svědectví. Probodené Boží Srdce je totiž výmluvné. Hovoří beze slov, protože je milosrdenstvím v čirém stavu, láskou, která je zraněna, a dává život. Je to Bůh, se svou blízkostí, slitovností a něhou. Kolik slov o Bohu pronášíme, aniž by jimi prosvítala láska! Láska ale promlouvá sama *za sebe*, nemluví *o sobě*. Prosme o milost, aby nás zaujali trpící lidé, služba, aby církve uchovávala srdce pulzující láskou, spíše než pronášela množství slov. Ať se církve učí uchovávat srdce v lásce, a teprve potom mluví.

Třetím slovem v tématu Kristova Srdce je **útěcha**. (Prvním slovem byla vzpomínka, druhým vášeň, třetím útěcha). Označuje *sílu*, která nepochází z nás, nýbrž z toho, kdo je *s námi*. Ježíš, Bůh s námi, nám dodává tuto sílu a jeho Srdce naplňuje odvahou v protivenstvích. Děsí nás mnohé nejistoty: v pandemické době jsme zjistili, nakolik jsme malí a nepatrní, navzdory značnému pokroku, který je patrný také v lékařské oblasti ve vztahu k četným vzácným a neznámým onemocněním. Když se při audiencích setkávám s dětmi, ptám se, zda jsou nemocné, a často se dozvídám, že trpí nějakým vzácným onemocněním. Kolik jich dnes je! Výzkum patologií, péče o zdravotnická zařízení a zdravotnictví takové, jaké by mělo být, tedy pro všechny, jsou velice namáhavé. Mohli bychom zmalomyslnět, a proto potřebujeme útěchu – ono třetí slovo. Ježíšovo Srdce tlučte za nás v rytmu stále stejných slov: „Odvahu, odvahu, neměj strach, jsem zde!“ Odvahu, sestro, odvahu, bratře, neklesej na mysli, Pán, tvůj Bůh, je větší než tvé bolesti, bere tě za ruku a hledí tě, je ti nablízku, je soucitný a laskavý. Je ti útěchou.

Pohlížíme-li na realitu perspektivou velikosti Božího Srdce, mění se zorný úhel pohledu a proměňuje se též naše životní poznání, neboť jak nám připomněl svätý

Pavel, známe „Kristovu lásku přesahující všechno poznání“ (Ef 3,19). Dodejme si odvahy touto jistotou a Boží útěchou. A prosme Nejsvětější Srdce o milost, abychom také my byli schopni těšit. O tuto milost je třeba prosit a zároveň se nebojácně otevírat vůči druhým, pomáhat si navzájem, jeden druhého břemena nosit. To platí rovněž pro budoucnost zdravotnictví, zvláštěpak „katolického“: sdílet, podporovat se, jít společně vpřed.

Kéž Ježíš otevírá srdce lidí, kteří pečují o nemocné, ke spolupráci a soudržnosti. Tvému Srdci, Pane, svěřujeme povolání k péči: kéž vnímáme, že každý člověk, který se na nás ve svých potřebách obrací, je nám *drahý*.

S. Luisa Karczubová

* * *

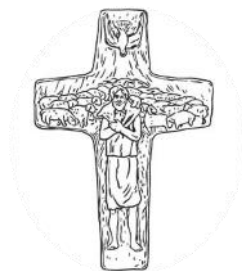
Náš Pán nás stále zahrnuje svou láskou! Jeho láska je absolutně svobodná vůči každému z nás, a přitom jedinečná a největší! Bůh sám je Láska a stále více touží být naší Láskou, tedy tím, koho si v srdci plně objímám s vnitřní jistotou, že on je můj a já jsem jeho! Nebojme se ničeho a nechejme se vést těmi, kteří nám stojí za to! Vše, co nám ze srdce bere pokoj a uvádí nás do zmatku, nemůže být od Boha. Někdy to ale nejsme schopni ve svém srdci s jistotou najít: Ptejme se, hledejme pravdu. Nesmíme však zapomenout na to, že jen člověk nezaujatý na jeden nebo druhý názor je schopný být otevřený pro Krista, který přichází jako Světlo a přináší pokoj a jednotu! Pokud není pro mě světlem světa slovo, které vychází z úst papeže Františka, měli bychom se nad způsobem svého myšlení vážně zamyslet. Nezapomínejme na to, že sám Ježíš postavil církev na Petrovi, kterým je pro nás František, a slíbil, že brány pekelné nikdy nepřemohou toto jeho dílo! Učme se naslouchat tichu Božího Srdce, učme se žít v tichu Božího Srdce, neboť právě tam, v jeho hlubinách, pochopíme všechno!

S. Kateřina Klosová

* * *

Ze slov papeže Františka: „Přichází s oblaky“ (Žj 1,7; Dan 7,13). Ježíš přichází s oblaky. Je to obraz, který hovoří o příchodu Krista ve slávě na konci časů: dává nám pochopit, že poslední slovo o naší existenci bude mít Ježíš, ne my! On je Pán, Pán, který přichází shůry a nikdy nezapadá, ten, který odolává tomu, co pomíjí, on je naše věčná, neotřesitelná důvěra. On je Pán. Toto proroctví naděje osvětluje naše noci. Říká nám, že Bůh přichází, že je přítomen, že působí a že obrací dějiny k sobě, k dobru. Přichází „s oblaky“, aby nás uklidnil, jako by říkal: „Nenechávám tě samotného, když je tvůj život zahalen temnými mraky. Jsem stále s vámi. Přicházím, abych vám dal světlo a rozzářil jasnou oblohu.“ Prorok Daniel však upřesňuje, že viděl Pána přicházet s oblaky „při pohledu na noční vidění“.

(Dan 7,13) V nočních viděních: to znamená, že Bůh přichází v noci, mezi často temnými mraky, které se stahují nad našimi životy. Každý z nás tyto chvíle zná. Je třeba ho poznat, podívat se za hranice noci, pozvednout oči, abychom ho viděli uprostřed temnoty. Nahlédněte do nočních vizí! Co to znamená? Znamená to: mít jasné oči i ve tmě, nepřestávat hledat světlo uprostřed temnoty, kterou tak často nosíme v srdci a vidíme kolem sebe. Zvednout pohled od země, vzhůru, ne utéct, ale překonat pokušení ležet na podlaze svého strachu. V tom totiž spočívá nebezpečí: že se budeme držet svých obav. Nezůstávejme uzavřeni ve svých myšlenkách a nelitujme se. Podívejte se nahoru, podívejte se nahoru! Toto je výzva: vzhlédněte, vstaňte! Je to ten nejtěžší úkol, ale je to ten nejúchvatnější úkol, který vám byl svěřen: stát na nohou, když se zdá, že se všechno hroutí; být strážci, kteří umí vidět světlo v nočních vizích; být staviteli uprostřed trosek – v dnešním světě je jich tolik, tolik! Nenechávejme se pohltnout nocí, ale zapalujme plamen, zapaluje světlo naděje, které ohlašuje zítřek. Nechme se přitáhnout Ježíšovou svobodou!

Březen/duben 2022

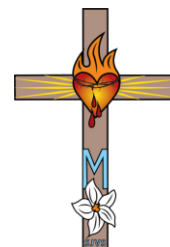
Během posledních měsíců, po papežské návštěvě na Slovensku, jsme se intenzivněji nořili do slov Svatého otce Františka, dobrého pastýře, který jako prorok naší doby vede soucitně srdce lidí ke Světlu. Zároveň ale (nyní v březnu a dubnu) procházíme vrcholnými tajemstvími velikonoční záchranu lidstva, a tak přednostně hledíme s vděčností na Kříž, na svaté Rány, ze kterých vytéká Krevnaše spása-Láska. V rozjímání těchto dvou měsíců proto spojíme obojí: Jednak **pohled do Kristových Ran**, jak je ukazuje svým přátelům – přímo – když je zve k účasti na svém životě; a zároveň ty samé Rány Svatého týdne budeme nahlížet v již oslaveném **kříži papeže Františka**, kde se rudá Krev Kristových Ran proměňuje na zlaté světlo, tedy na záchranu Pastýřova stáda, shromážděného kolem jediného Beránka na Kříži.

Co tímto propojením chceme říci? Ježíš celé naše společenství SJVS vede postupně stále hlouběji do středu svého Srdce. Trpělivě nás k tomu *výstupu do hlubin* formuje, zvnitřňuje, abychom nepodléhali jen vnějším projevům, ale stali se svobodnými srdcem, neboť svobodnému se může Pán ukazovat takový, jaký je. Víme, jak často třeba zbožnost hodnotíme jen podle vnějších gest! Svobodná láska unese jakýkoli projev milovaného, ať už se milovaný otvírá s bolestnými krvavými ranami, nebo sálá v plnosti třeptem lásky. Svobodná láska nechává milovaného, aby projevoval to, co právě prožívá, a tím nalézali oba, milovaný i milující – ve vzájemném pravdivém sdílení – útočiště, domov, přátelství a spočinutí. Zrovna tak Ježíš nám v **postní době** dokořán otvírá své Rány a touží, abychom do každé z nich hleděli a nacházeli, jak je s ním prožívat. A v době **velikonočního oslavení** pak ukazuje plod svého utrpení – záři, světlo a pokoj, vycházející z Kříže a přitahující neodolatelně celé stvoření – a opět touží, abychom s ním a v něm žili a vše prožívali: zakoušeli již nebe na zemi. V lidském srdci, ve kterém rozkvetl Pánův kříž života, se obojí prolíná: *skrytá krev utrpení* již nevystupuje navenek jako bolavá lamentace, ale jako proměněné *radostné světlo*, dávající druhým směr a orientaci. A radost srdce jen svědčí o autenticitě prožívané bolesti, o pravosti skryté oběti Bohu milé. Z povahy Pánova Srdce tichého a pokorně diskrétního Ježíš svou Krev vždy ukrývá do zlata kalicha: vnitřní bolest proměňuje navenek pro druhé do zlata útěchy.

K takové plnosti srdce jsou vedeni i jeho nejbližší přátelé – Služebníci jako jednotlivci i celé společenství. Jedním z projevů zralosti našeho společenství je stále „mladé srdce“, které se drží toho nejautentičtějšího z Pánova života (tradice církve), a přitom má pohotově přiložený prst na pulzu doby a rozpoznává v každém okamžiku, jak Pán i v současnosti odkrývá nové cesty k záchraně duší, neboť jeho lásku k lidem nemůže nic unavit ani zastavit.

Jsme Duchem voláni naplnit Ježíšovo přání, abychom prohloubili jeho dar „papežského srdce“ a ještě více se přimkli ke Svatému otci Františkovi, který nese tíhu celého světa – „moře hořkosti“ –, a přitom navenek sálá pokojem, mírnou radostí, láskou, moudrostí... podobně jako vyobrazený Kristus na jeho křížku, který máme před očima. Je symbolem toho, jak nese papež spolu s Kristem rány skrytě, navenek však vydávají plody v podobě zachraňující záře lásky. K tomuto kroku jsme zváni i my: abychom náš původní služebnický kříž, znamení našeho společenství, spojili s papežským křížem, lépe řečeno, abychom začali jako viditelné znamení našeho poslání (*skryté oběti za kněze*) používat stejný kříž, který nosí Ježíšem milovaný Svatý otec František, který si nestěžuje na utrpení, ale nese ho, aby jako otec dával život svým synům. Náš původní služebnický kříž se tím neztrácí, ale máme ho „vložit a uschovat“ do Františkova viditelného kříže a v něm ho od této chvíle nahlížet, abychom byli navenek sjednoceni jediným křížem, který nosí zástupce Krista na zemi. Jako Maria ustupuje Ježíši, a o to mocněji je jeho, náš služebnický kříž ponořený do papežského kříže je znamením naší totální disponibility vůči Ježíšovu Srdci, které si s námi opravdu může dělat, co chce – v náš prospěch, pro naše plné štěstí. Tedy duchovně činíme jako společenství další krok do hlubin Ježíšova Srdce a i v této věci se necháme ochotně vést – visíme jen na něm.

Původní *kříž Služebníků* je jako přímý pohled do Pánova otevřeného Srdce, kde spatříme jeho Rány a intimitu všeho, čím žije: to ale nelze vystavovat zrakům na odív. Je třeba tento pohled (bolesti kříže) skrýt jako Krev do kalicha, kde tím kalichem pro vzácnou Krev je *Františkův kříž*, který máme viditelně nosit i my na znamení toho, že ti, kdo hledají pevnou půdu pod nohama, naleznou ji tam, kde ze skryté (zrakům nepřístupné) bolesti kříže vystupuje navenek živé světlo, radost, síla a neúnavná ochota dobrého pastýře za stádo položit i život. To vše v sobě nese kříž papeže Františka, maják pro ty, kteří se ještě nechají zachránit. Zmateným, poztráceným, hledajícím, zoufajícím, liknajícím, rezignovaným, bloudícím... neukazuje dobrý Ježíš hned svoji Krev (jejímž znamením je původní služebnický kříž), aby neztratili odvahu a neutíkali dříve, než poznají jeho Srdce, ale přitahuje je proměněnou Krví, tedy láskou, něžností a laskavostí svého pružného Srdce (jehož znamením je papežský kříž).

Čiňme tak i my: původní znak Služebníků (spolu s naším utrpením, bolestmi, obětmi) zůstane obtisknutý diskrétně pouze do stěn našeho srdce, zatímco ten pro všechny viditelný (papežský) budeme nosit na řetízku v blízkosti srdce. Naše srdce uvnitř bude bít intimně tím, co zrovna prožívá Pán, a navenek bude vystupovat už jen bolest proměněná do podoby záře, která jako do sítě zachytí toho, kdo hledá světlo. *Maria* vše ve svém srdci uchovávající (původní kříž SJVS, od této chvíle skrytý) a *Maria* Spoluvykupitelka navenek stále činná pro bližní (viditelný papežský kříž – nový kříž SJVS). Společný kříž s papežem vtiskuje našemu společenství ještě pevnější místo na Kalvárii Ježíšova Srdce po boku se Svatým otcem – tam, kde přebývá živá Církev-Nevěsta vyhlížející svého Ženicha.

Nyní se ale ještě zastavme u Ran Ježíšových, které nám On sám jedinečně otevře ve Svatém týdnu. Jak je můžeme s ním prožívat? Při slavení eucharistie stéká pokaždé do Kalicha Ježíšova Hořící Krev z jeho Ran – nejmasivněji z Rány jeho Srdce. Co v nás On činí a co dopouští v našem životě, tím nás dotváří stále více do své plné podoby a ke svému obrazu. Utrpení Svatého týdne vzal na sebe Pán v úplné svobodě – jeho Srdce i jeho Tvář zůstaly při utrpení zcela svobodné, bez nejmenší známky netrpělivosti. Pohled na jeho Rány nás učí přijímat vše z jeho rukou se srdcem stále svobodnějším, na ničem nelpět, a tak zrát do úplné radosti. Když se díváme na Rány, ty samy jsou v nás činné a proměňují v nás to, čeho bychom sami úsilím nedosáhli:

V pondělí Svatého týdne můžeme takto hledět do Ježíšovy **Rány na pravé ruce**: tato Rána smývá všechna provinění a ubohosti těch, kteří budou stát na posledním soudu (na konci světa) na Pánově pravé straně. Jsou to všichni ti, kteří nakonec oblékli plnomocné odpustky, ti budou stát a již stojí po pravici Pána a tam na ně již nyní stéká jeho Hořící Krev. Stačí kapka Ježíšovy Krve z Rány pravé ruky, zachycená srdcem těchto lidí jako kalichem, která dává plnost života a radosti každému, kdo přichází! Hledme radostně v pondělí Svatého týdne na veliký zástup po pravé Ježíšově straně, který by nikdo nespočítal, a děkujme, že jsou mezi nimi naši blízcí a drazí! (K záchraně našich blízkých jsme jako Služebníci dostali dokonce zaslíbení.) Všim, co v tento den Svatého týdne obětujeme z lásky, umocňuje působnost Ježíšovy Hořící Krve, vytékající z Rány jeho pravé ruky. Ježíš v tento den naše utrpení spojené s jeho utrpením proměňuje na svou Hořící Krev, která společně s naší krví vytéká z jeho pravé ruky. Takto dokonale můžeme být účastni jeho oběti z lásky pro všechny tyto duše a společně s ním prožívat utrpení skoro až radostně.

V úterý Svatého týdne pohledme do Ježíšovy **Rány na levé ruce**: tato Rána a levá ruka vůbec odkrývá a poodhaluje tajemství Ježíšova Srdce (jak často spatřujeme na vyobrazeních Božího Srdce, kde si Ježíš svou levicí ukazuje na tajemství svého Srdce). Můžeme se rozjímáním o této Ráně sami stávat levou Ježíšovu rukou – tedy odhalovat všem skutečné Srdce Boha – takové, jaké je! Ani ne tak slovy, jako životem. K tomu, abychom toho byli schopni, abychom věrně svědčili o kráse Pánova Srdce, k tomu na nás stále stéká jeho Hořící Krev, aby očišťovala naše srdce a my věrně odhalovali a světu ukazovali Boží Srdce, které je stejné včera i dnes i navěky! „Levé ruce“ těch, kdo odhalují skryté poklady Božího Srdce a dávají druhým do něj nahlédnout, připravují celé lidstvo na Pánův druhý příchod ve slávě.

Ve středu Svatého týdne můžeme hledět do Ježíšovy **Rány na pravé noze**: z této Rány vytéká jeho Hořící Krev na ty, kteří dostali od Pána zvláštní, jedinečné a konkrétní poslání – kráčeji životem zde na zemi, a přitom žijí před jeho svatou Tváří (jako by byli nohama na zemi, ale svým srdcem a životem již v nebesích). Ti, kdo ve svém srdci viditelně nosí Pána, jsou živou monstrancí – září pro ostatní v časech, kdy není na krok pro tmu vidět. Světlo světa pro tyto dny jsou lidé, kteří se stávají Ranou Ježíšovy pravé nohy. Předkládejme mu touhu prodlévat v Ráně jeho pravé nohy, tajemství takového povolání spatříme až na věčnosti.

Ve čtvrtek Svatého týdne pohlédneme do Ježíšovy **Rány na levé noze**, která k tomuto kněžskému dni Večeřadla patří: kontemplací spatříme, jak do této Rány Pán kráčeje světem sbírá všechny ty, kteří jsou blízcí jeho Srdci – stejně jako je bližší levá strana lidského těla srdci – ale nevědí, kdo Pán je, neznají ho, vůbec o něm nevědí nebo o něm dostali nějaký překroucený obraz a neznají ho v pravdě! Ježíš tyto lidi velmi miluje. Můžeme být v Ráně Ježíšovy levé nohy v tento den spolu s těmito lidmi – a být pro ně světlem – nic víc ani dělat nemusíme: jen máme být pro ty, kteří Ježíše neznají. Jak je důležité, aby lidé Ježíše poznali takového, jaký skutečně je! A takového představuje právě papež František, neboť kráčí spolu s Ježíšem po tomto světě a všechny lidi vrací zpět do náruče Otce! Papež František činí, co může, aby zachránil všechny, které Otec dal Synu a Ježíš je zase svěřil papežovi (a nám, kdo s ním sdílíme papežské srdce)! Rána Ježíšovy levé nohy plně zachraňuje právě v naší době, kdy největší Služebník, papež František, začal takto kráčet po celém světě – žije *milosrdenství* nebeského Otce. Koho z lidí do sebe tato Rána Ježíšovy levé nohy přijme, je mimořádně pokřtěn a už se neztratí – jde o křest z kapky Krve Rány Ježíšovy levé nohy, o přijetí do této Rány, podobně jako když pokřtěný je přijímán do církve. Mysleme v tento den i na naše nejbližší, se kterými si nevíme rady, o které máme strach a které bychom rádi viděli v náručí Krista, ale jsme v argumentaci bezradní a vůči nim bezmocní. Aktivně pomáháme Ráně Ježíšovy levé nohy v záchraně duší dvojitým způsobem: **1.** když se za papeže Františka modlíme a dáváme mu místo ve svém srdci (i v této optice můžeme nahlížet přijetí nového papežského služebnického kříže, který zintenzivňuje naši službu pro Ježíše). **2.** pomáháme k záchraně duší, když prodléváme přímo v Ráně Ježíšovy levé nohy, to znamená, když činíme věrně a často nenápadně to, co nám Pán svěřil. To je pomoc pro Ránu levé nohy. Papež František má blahoslavenství srdce plačících, a přitom z jeho srdce vychází radost pro celý svět! „Křtí“ krví slz a do Ježíšovy Rány levé nohy jako do církve přijímá všechny, kteří se ještě nechají obmýt – mezi nimi i naši blízcí.

V pátek Svatého týdne můžeme hledět do Ježíšovy **Rány Srdce**: do této Rány jsou postupně vtahováni absolutně všichni ze všech ostatních jeho Ran, neboť Rána Srdce je nebe, věčnost, spása – Boží Království. V Ježíšově Srdci to vše jako v sopce, stále se v něm něco děje, stále je činný pro svůj milovaný lid. Nejkratší cesta do nebe – do Trojjediného Srdce – vede přes Pannu Marii, která svým Srdcem tvoří obal Trojičného Srdce Boha. Je prostřednicí všech milostí. Když Ježíš touží, abychom dorůstali do mariánského srdce (jeden z mystických darů Služebníků), touží tím, aby se srdce každého z nás stalo obalem jeho Trojjediného Srdce a takto důvěrně přebývalo s celou Nejsvětější Trojicí. V Pánově Srdci probíhá neustále „hořící rozhovor“ a my můžeme být tomuto rozhovoru partnersky přítomni! Jak? Trojjediný nás zve, abychom s ním prožívali doslova všechno – jeho radost i jeho bolest, jeho krvácení. Rána Ježíšova Srdce nás zve do absolutního partnerství, kdy můžeme stát po Ježíšově boku jako jeho Matka. Nebojme se říkat mu ke všemu „Ano“, ke všemu, co s námi zamýšlí: ať už rozumíme, nebo ještě ne (třeba i v přijetí papežského kříže za svůj, za

služebnický)! Protože je tato Rána Srdce nejdůvěrnější, poskytuje nám také největší důvěrnost s ním.

Všechny Ježíšovy Rány se sjednocují v Ráně jeho Srdce a je to jeho Hořící Krev, která duši člověka z Ran na rukou a nohou bezpečně přenáší do Rány Srdce! Když máme podíl na Ježíšově Krvi, potom také naše krev, sjednocena s jeho Krví, nosí duše lidí přímo do Rány Srdce. Rozjímejme o tak velkém povolání k mystice Ježíšova Srdce a radujme se, že formuje naše srdce, aby bylo pružné a citlivé na jeho přání. Vyprošujme si nejvyšší radost a vděčnost za úkoly, které nám Pán ukládá, za to, že počítá s růstem našeho srdce!

S. Luisa Karczubová

* * *

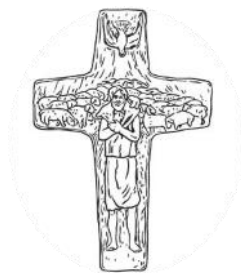
K modlitbě a oběti za kněze každého z nás individuálně vede Ježíšovo Velekněžské Srdce, které je stále plné Ducha Svatého, Ducha lásky. Jsme v rodině, kde není nic povinné, naopak všichni toužíme směřovat k veliké svobodě srdce, do které nás vede náš Pán. Svoboda neznamená, že si dělám, co chci, ale tzv. *indiferenci*: což je vztahová svoboda pro Pána, uzpůsobená mým možnostem. Pak se v duchovním životě již nejedná o volbu mezi tím, co je a co není hřích, ale Boží vůli hledám ze dvou nebo více možností, které jsou pro mě dobré a dovolené a ve kterých hledám ono *lepší-magis*. Přeji si poznat, co se Pánu v té či oné situaci, pro toho či onoho člověka *více* líbí. Pokud se nedokáži nad věci povznést a srdcem k nim být svobodný, zbytečně se budu Boha ptát, co mám udělat. Jak může promluvit Bůh do srdce, které má již předem svůj ustálený názor nebo cestu? Zkoumejme sami sebe, nakolik svoboda našeho srdce – tedy závislost pouze na Bohu – již pokročila? Cesta ke skutečné svobodě je touha po ní a modlitba, prosba za ni. Jsem svobodné Boží dítě, tedy šťastné, plné jásavé radosti?

S. Kateřina Klosová

* * *

Ze slov papeže Františka: Radost z Hospodina je naší silou. V Pánu nalézáme svou identitu. Křesťan v sobě nikdy nesmí udusit stesk po Bohu. Jinak se naše srdce nebude umět radovat. „Nebudte zarmouceni, neboť radost z Hospodina je vaše síla“ (srv. *Neh* 8,1–12). Je to radost, kterou dává Pán, když objevíme svoji totožnost. Naše totožnost se totiž cestou vytrácí, během našich deportací či sebedeportací pohasíná, když se zahnízdíme tam či onde, avšak nikoli v Pánově domě. Musíme najít identitu. Jak najít vlastní identitu? Když ztratíš, co bylo tvoje, svůj dům a vše, co bylo tvoje, začne se ti stýskat a tento stesk (nostalgie) tě přivede zpět domů. To je milost Boží. Pokud jsme například sytí, netrpíme hladem, žijeme v pohodlí a jsme spokojeni s tím, kde jsme, nemáme potřebu jít

jinam. A já si kladu otázku, kterou bychom si dnes měli položil všichni: „Jsem ve svém srdci klidný, spokojený a duchovně nic nepotřebuji? Nevyhasnul můj stesk?“ Srdce, které necítí stesk, nezná radost. A radost je naše síla: radost z Boha. Srdce, které neví, co je stesk, nedovede slavit. Ptejme se, jaký je náš stesk po Bohu. Jsme spokojeni a šťastni, anebo denně vnímáme touhu jít dál? Kéž nás Pán obdaří touto milostí, aby nikdy, nikdy v našem srdci nevyhasl stesk po Bohu.

Žasneme, jak nás předchozí rozjímání (od listopadu 2021) ve spojení s papežem Františkem přivedla – v souvislosti s nedávno rozpoutanou válkou na Ukrajině – přímo do středu událostí, které procházejí Ježíšovým Srdcem. Čím dál více se odděluje zrno od plev a vycházejí najevo věci tak, jak jsou před Pánem. A naše možnosti, jak se obětovat za kněze v době, ve které žijeme (třeba ve válce), i tímto dostávají další konkrétní podoby... Tak například:

Letos jsme 1. dubna oslavili sté výročí úmrtí posledního rakouského císaře a českého krále Karla Habsburského. V čem je vlastně toto výročí pro nás významné, a právě v době, kdy se naše oči i srdce obracejí neustále na Ukrajinu a její utrpení? Jak s tím souvisí osobnost, která zemřela před sto lety? A přece je to významné právě v tomto kontextu, který nyní prožíváme. U císaře Karla je zajímavý jeden detail z jeho života. Když byl ještě malým dítětem a šestým v pořadí jako následník trůnů (bylo tedy velmi nepravděpodobné, že by se v budoucnu stal císařem), jistá řeholnice, sestra Marie Vinzentia, o něm pronesla toto proroctví: „Je nutné se za něj mnoho modlit, protože jednou se stane císařem a bude toho muset hodně protrpět. Stane se upřednostňovaným terčem zlých sil.“ Někteří se tomu velmi podivili, ale jiní to proroctví vzali vážně, a tak vznikl malý modlitební kroužek, který se věrně začal modlit za malého Karla, na kterém se poté proroctví skutečně naplnilo. Z malého kroužku se později stala velká modlitební liga tisíců modlících se duší (která se zasadila také o jeho blahořečení a po jeho smrti se začala modlit za mír mezi národy) a existuje až dodnes. Skrze modlitbu měla a má účast na jeho *životě* i jeho *oběti*. Může nám to připomenout také naše modlitební snažení: také my spojujeme své životy a oběti se životy a obětmi kněží, zejména papeže Františka. Skrze tuto **modlitbu a oběť**, znásobenou již jen tím, že je spojena ve společenství mnoha srdcí Služebníků, se můžeme spojovat s **kněžími a jejich svěřenými na Ukrajině!**

Je známé, že císař Karel, který byl jako začínající a mladý panovník postaven přímo doprostřed první světové války, se ze všech svých sil zasazoval o mír v Evropě: „Je třeba bezpodmínečně uzavřít mír, chci to za každou cenu.“ Jako první a také jako jediný ze všech světových státníků odpověděl na naléhavé volání tehdejšího papeže Benedikta XV. po míru – ostatní státníci to volání přešli mlčením. Ihned po nástupu na trůn zorganizoval tajné jednání o okamžitém ukončení války a uzavření míru. Toto jednání na neochotě některých stran ztroskotalo. Těm, kteří válkou trpěli, ať už v týlu, nebo na frontě, byl stále velmi blízko. Osobně dohlížel na péči o raněné, zasazoval se o potravinovou pomoc pro rodiny, ale také učinil taková vojenská opatření, která od jeho nástupu na trůn výrazně snížila počet mrtvých v zákopech. Chodil i na místa, kde se bojovalo. Pohled na mrtvé byl pro něj doslova nesnesitelný. Například několik hodin po

jedné z bitev jej viděli, jak stojí se slzami v očích před zuhelnatělými a znetvořenými mrtvolami a říká: „Z toho se před Bohem nemůže nikdo zodpovědět. Udělám s tím konec, a to co nejdříve.“ Můžeme si vzpomenout na slova papeže Františka, která pronesl právě na začátku letošního dubna na Maltě: „Je nutné plakat na hrobech.“ Takový postoj je důležitý i pro nás: není málo, když i přes svoji bezmoc sledujeme, co se na Ukrajině děje, a když v nás tyto zprávy vzbuzují doslova neustávající vnitřní pláč. **Spojme tyto slzy tak jako Karel se slzami Ježíšovými!** Jsou to právě tyto slzy, které tajemným způsobem Ježíš používá k obracení, změkčení srdcí. Zároveň můžeme **vkládat lidská srdce do Ježíšovy Hořící Krve do kalicha při proměňování** a prosit o jejich obrácení a **při svatém přijímání líbat ta srdce, která nejvíce trpí**, a prosit o jejich útěchu. Ukrajina je nyní Ježíšovo zmučené Tělo a my se ho můžeme takto dotýkat.

Císař Karel, tvůrce pokoje, byl po válce zbaven trůnu a vyhnán z vlasti. Nejprve do Švýcarska, potom na Madeiru, kde také brzy zemřel. Do poslední chvíle usiloval o to, aby „svým národům“, jak je oslovoval, jako by to byly jeho milované děti, mohl jako císař dát to nejlepší – chtěl jim dát tu svobodu a samostatnost, po které toužily, a zároveň se o ně starat jak otec, jako tomu bylo doposud. Bůh si od něj však přál, aby svou politickou službu dovršil *obětí života*. Karel začal na Madeiře záhy pociťovat, že Bůh si tuto oběť přeje. Ačkoli Karla zbavili trůnu, on sám se koruny – a s ní i jejich závazků – nikdy nezřekl. Stále se cítil být zodpovědným za „své národy“, které ho nyní již nechtěly; přesto zůstal jejich císařem. Závazek starosti o ně naplnil stejným způsobem jako Ježíš: zemřel za ně. Bůh přijal jeho smrt způsobenou nemocí jako oběť za národy a za budoucnost Evropy. Nás Bůh nemusí volat k oběti ve stejné podobě, a přesto k oběti nás volá: každý z nás má v srdci vepsaný „kód“ toho, co pro Boha může učinit, co si od něj Bůh přeje. Můžeme přijmout jeho pozvání. Můžeme se stát mučedníky srdce, přejeme-li si. Stačí jen málo – dělat pouze to, co po nás chce Bůh, a On nás nikdy nepřetíží!

Život každého světce rezonuje nějakou jinou „částičkou“ z mozaiky Ježíšovy Paschy – do každého světce se Ježíšova Pascha inkarnuje osobitým způsobem, podle toho, jak ho Bůh stvořil. Jako diamant odráží světlo podle toho, jak je vybroušen, tak také světci odrážejí Boží život podle toho, jak si Ježíš sám „vybrousil“ fazety drahokamu jejich života. Život Karla můžeme charakterizovat dvěma „fazetami“: *bezmocnost* (odkázanost na Pána) a stálé (a stále hlubší) *zasvěcování*. *Bezmocnost*, kterou jako lidé spontánně vnímáme jako negativní hodnotu, nám Pán na Karlově životě ukazuje jako hodnotu vzácnou: tam, kde končí naše možnosti, tam teprve začínají možnosti Pána. Já to nikdy nedokážu, ale Bůh to ve mně dokáže – a to je podstata *zasvěcení*.

Právě v době, kdy císař Karel nastoupil na trůn a kdy s nasazením všech sil usiloval o mír, se ve Fatimě Lucii, Františkovi a Hyacintě zjevil „anděl míru“ a mluvil o obětech, které je třeba pro mír podstoupit. Nemluvil však pouze o tehdejší míru po 1. světové válce, která se chýlila ke konci, ale připravoval zjevení Panny Marie, která začala tuto válku odhalovat jako počátek dalších vážnějších událostí, které ve 20. stol. poté nastaly. V roce, kdy se ve Fatimě zjevovala Panna Maria a prosila naléhavě o modlitbu za Rusko, se tam

uskutečňoval bolševický převrat, který ovlivnil dějiny dodnes a jehož následkem je rovněž i válka na Ukrajině. Papež František odpověděl na volání Panny Marie 25. března, když zasvětil celý svět, lidstvo, a zejména Ukrajinu a Rusko Neposkvrněnému Srdci Panny Marie. Svět již není stejný jako před tímto zasvěcením. Kde se ale rozmožil hřích, tam se také v nesrovnatelně větší hojnosti rozmnožila milost. A horizont dobra v Mariině Srdci je zcela neomezený. To je naše naděje. A tak, pokračujme i my jako fatimské děti, jako císař Karel, jako papež František (a další světcí, kteří nás předešli) v první bojové linii v zápase o prosazení Lásky, která i když se zdá bezmocná, je nejmocnější a vítězná. Z bezpočtu „instrumentů“ v modlitebním nasazení se za mír na Ukrajině můžeme použít třeba naši služebnickou nověnu ke Karlu Rakouskému, nebo pokračovat v užívání duchovního meče Jany z Arku (znění modlitby jsme vám samostatně již zasílali).

S. Anna Lexmaulová

* * *

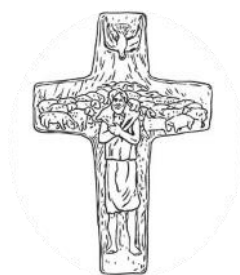
Panna Maria říká: „Velebí má duše Pána a můj duch jásá v Bohu mém Spasiteli!“ (Lk 1,46) Nenechejme svá srdce zahnat do kouta ovocem dnešní doby: strachem, úzkostí a bolestí, ale společně s Pannou Marií, Královnou máje, nadále a stále oslavujme Boží Srdce! Mějme velikou naději a důvěru, že Pán je ten, který všechno pevně drží ve svých rukou, všechno přetváří, všechno tvoří nové! Nic neodradí toho, který je naším životem a naší radostí. Očekává naši důvěru, a právě nyní naši absolutní odevzdanost! Nezapomínejme, ale naopak žijme slova, která nám sdělil: „Když se toto začne dít, napřimte se a zdvihněte hlavy, neboť vaše vykoupení je blízko!“ (Lk 21,28)

S. Kateřina Klosová

* * *

Ze slov papeže Františka: Ze všech koutů světa dnes zaznívá zvěst hlásaná církví: Ježíš, Ukřižovaný, vstal z mrtvých, jak řekl. Aleluja! Velikonoční zvěst neukazuje na přízrak, nevyjevuje magické zaklínadlo, neukazuje únikovou cestu z obtížné situace, kterou procházíme. Pandemie je stále ještě v plném proudu, sociální a ekonomická krize je velmi těžká, zejména pro nejchudší. Navzdory tomu – a je to skandální – neustávají ozbrojené konflikty a zbrojení se rozrůstá. To je skandál dneška. Tváří v tvář či lépe řečeno uprostřed této složité situace, velikonoční zvěst skrývá v pouhých několika slovech událost přinášející naději, která nezklame: Ježíš, Ukřižovaný, vstal z mrtvých. Nepromlouvá k nám o andělech či přízracích, nýbrž o člověku, člověku z masa a krve, s lidskou tváří a jménem – Ježíš. Evangelium dosvědčuje, že tento Ježíš, ukřižovaný za Pontia Piláta, jelikož prohlásil, že je Kristus, Boží Syn, třetího dne vstal z mrtvých, podle Písma a jak to

On sám předpověděl svým učedníkům. Ukřižovaný vstal z mrtvých - a nikdo jiný. Bůh Otec vzkřísil svého Syna Ježíše, protože naplnil až do konce jeho vůli o spáse. Vzal na sebe naše slabosti, naše nemoci, dokonce naši smrt. Trpěl našimi bolestmi, nesl tíži našich nepravostí. Proto ho Bůh Otec povýšil a nyní Ježíši Kristus žije navždycky, On je Pán. Svědkové podali zprávu o jednom důležitém detailu: Ježíš zmrtvýchvstalý nese na svých rukou, nohou a boku otisky ran. Tyto rány jsou věčnou pečetí jeho lásky k nám. Kdokoli trpí těžkou zkouškou na těle či na duchu, může najít útočiště v těchto ranách, skrze ně obdrží milost naděje, která nezklame.

Posunuli jsme od (dřívějšího) úkolu *ztišení se v covidu* k nároku *orientovat se* nyní v hlučném hřmotu války na Ukrajině. Síla vnitřního ticha, které mluví, nás vždy uzpůsobuje pro pohyb tam, kam jsme vysláni – i do minového pole nepokoje (svatý Ignác by řekl: Orientaci musíme nalézt jak v Jeruzalémě, tak v Babyloně, podle toho, kam jsme vysláni: jednou do pokojných, jindy do nepokojných podmínek). V liturgických čteních těchto dní nás provází (tichý) prorok Eliáš, který se potřebuje uprostřed masakru zorientovat. Srdcem volá Pána a hledá jeho tvář pro svůj další „pohyb a směr“. Aby své poslání ale dokončil, musí se nejprve „pomazlit“ s jemným šumem vánku. V tichu zaslechne hlas a opět zaplane nadějnou horlivostí, i když zbyl sám. V tichu dostává instrukce, co má nadále dělat, až vyvstane bouře a pronásledování. To, co v jeho činech následuje, je už jen dokonáním díla, vzešlého z věrnosti hlasu Pána, který promluvil v tichu (stejně jako je Ježíšova Kalvárie dokonáním věrnosti Syna Otcovu hlasu).

Ticho (Ježíš) zahrnuje všechny zvuky, tóny celého stvoření... Až když se Slovo stalo tělem, promluví také akusticky! Nadále ale mluví Slovo nejsilněji v tichu srdce (s Marií i s námi). Proto ticho, do kterého nás Ježíš uvádí, není hluchota vyprázdněného „nic“, ale nejživější forma komunikace.

První reakce na vpád násilí (války) do naší blízkosti je zmatek, hrůza a strach, nečekanost, cítíme se nepřipravení... jde o přirozenou reakci *těla*, které první „křičí“, když strádá, stejně jako *duše*, která se plní obavami! Jako u Eliáše. Po odeznění první vlny šoku z násilí jsme vedeni k celistvějšímu (pravdivějšímu) vyhodnocení, abychom četli události vnitřním zrakem (očima Ježíše), abychom našli kotvu, orientační pevný bod, jinak buď pod tísní těla a duše začneme *hrubnout* (i v míru, a o to více ve válce: tělo se není ochotno uskromnit a duše kalkuluje sobecky pro sebe), anebo se pro nás události stanou nepřehledným chaosem, který nedokážeme vyhodnotit a který nás svou hlučností začne vrhat do *nejrůznějších slabin*: nejistoty, pochybností, zmatku, ubitosti, zdeptanosti, zlhostejnění, zoufalství, slabošství, relativizace (Kdo ví, jak to celé je? Kde je pravda?) apod.

Služebníci ale (a to je jejich kotva) **žijí tím, co prožívá Ježíš**, a k průniku do jeho života dostávají dary poslední hodiny. A žijí-li tím, čím žije Ježíš, nyní rozpoznávají, že On se ztotožňuje s utrpením na Ukrajině – až tak, že nazývá celou hrůzu Kalvárií, „svým umučeným Tělem“, ze kterého nakonec vyjde Krev a Voda: pramen života pro lotra, který ho zneuctil.

Krásu a vznešenost tohoto absolutního tajemství nelze pochopit tak, že si budeme mediálně pouze srovnávat nepřeborné množství názorů (co kdo o tom ukrajinsko-ruském konfliktu píše nebo říká, a podle toho se klonit jednou spíše na tu, podruhé zase na onu stranu), ale v srdci nám musí *bublat živá mluvící Voda Ducha*

(rozdrčená láska Ducha Svatého), který rovněž nám v bolesti nejlépe připomíná vše, čím se nás kdy Ježíš dotknul, vše, čím nás kdy oživil ze smrti do života: abychom ho vždy znovu (nyní třeba v situaci Ukrajiny) analogicky rozpoznali, viděli, slyšeli, cítili jeho přítomnost a znali rozpoložení jeho Srdce – a tím pádem se v celé situaci orientovali a rozpoznali pravdu od lži (byť bychom jako Eliáš zůstali zcela opuštěni). Jen spojení s živým Pánem-Pravdou mě činí pravdivým a dává pravdu v událostech zahlédnout.

V tichu vlastního srdce vidět rozpoložení Ježíšova Srdce, to je náš *první informační zdroj* v každé situaci. Až teprve potom přichází na řadu vše ostatní (rovněž) nezbytné: naše lidské nasazení, přiložená ruka k dílu, dovednost, která slouží i druhým (že třeba umíme vytřídit podstatu od informační stoky, máme moudrost a statečnost nerozdmýchávat mezi lidmi pudový strach ze zdražování, z příchodích uprchlíků...), abychom tak vždy našli východisko naděje, neutíkáme-li z Pánovy blízkosti. A Pán, v péči o to, abychom se v jeho blízkosti skutečně udrželi, radí (zejména v bouřlivých a nepřehledných situacích života) dvojí: **1. Dívejte se na mě, abyste slyšeli, co vám říkám! 2. Usínejte na mém Srdci!**

ad 1. Dívejte se na mě, abyste v **tichu** svého srdce **zaslechli**, co vám říkám! To je první pro nás důležitá zásada, která posiluje naše srdce, proměňuje ho a vytváří v něm nebe – když je *srdce* silné, *tělo* i *duše* jsou uschopněny ke kompetentní a nezbytné činnosti (dokážeme lidsky vynalézavě fungovat), aniž by nás příšerné události vrhaly do zoufalství nebo hrubá síla zastrášovala k nečinnosti!

Pán k nám mluví především v tichu našeho srdce a jeho slovo nezní „jen tak“, ale když něco řekne, jeho *slovo je zároveň čin*, zároveň to v nás již uskutečňuje (to, co po nás požaduje). Když my v sobě jeho jemný hlas-ticho přehlušujeme nebo zeslabujeme (byť dobrými důvody lidské starostlivosti o to či ono), ztrácíme sílu na čtyřicetidenní Eliášův pochod k dokončení poslání. Ježíš nás neopustí, ani když budeme mílovými kroky utíkat z místa, které nám svěřil, nadále půjde s námi, protože to slíbil, ale půjde mlčky, bez odpočinku, zkrvavený úzkostí, zda znovu otevřeme uši srdce pro jeho tichý hlas. Když ale o vnitřní ticho usilujeme: tedy odevzdáváme se Pánu, vyznáváme své chyby, toužíme po něm a odpovídáme na jeho jemné nevyčítavé impulzy, pak (nakolik už naše srdce utrpením proměnil) i *naše slovo začne mít moc*, a když ho vyslovujeme, stává se také (jako u Ježíše) činem.

A to je **základní služebnická aktivita** a zápas (v míru, o to více) ve válce: jsme tímto úsilím (o pohled na Pána v tichu srdce, abychom slyšeli, co mluví) v první bojové linii (dokonce tvoříme předvoj fronty): kvůli tomu (naší modlitbě, která se ihned v místech potřeby uskutečňuje) jsme dostali na pomoc papežský kříž Dobrého pastýře anebo modlitbu Meče Jany z Arku – což jsou nekrvavé (mystické) zbraně v rukou těch nejstatečnějších. A nejstatečnější jsou ti velkorysí, ve kterých se rozrůstá vnitřní svoboda a milý projev srdce vůči trpícím (na způsob Eliáše, který není milý uhlazeně, psychologicky, ale podstatně, srdcem, které krvácí za druhé).

Když takto (z ticha srdce) vyslovujeme slova, modlitbu, přímluvy (nebo jako papež František zasvěcení Ukrajiny Mariině Srdci) – pouze se to jeví, jako by se slova jen pronesla! A tak lidé často, když nemohou zlu zabránit fyzickou silou, cítí nemohoucnost a jen povzdechnou: No, už se můžeme jen modlit! Nic jiného nám nezbyvá. A přitom naopak, když jsme s Pánem spojení, právě to, co „pouhými“ slovy vyslovujeme (třeba když klademe Meč Jany z Arku na bolestná místa a vztahy), to se stává zároveň nejučinnějším *činem* (i když nejsou „výsledky“ hned fyzicky zahlédnutelné). A tak vše, co se zdánlivě „jen“ řekne, to se stává (uskutečňuje) – nabývá to tělo, nabývá to hmotnost, zhmotnění, je to vysoce účinný čin lásky! Málokdo si to uvědomuje, ale Bůh skutečně to, co my vyslovujeme, činí, všechno proměňuje, naplňuje hlubokou svatostí a činí věci nové, ve vztazích a ve všem, co žijeme. Jeho věta na Kalvárii: *Činím všechno nové!* ve spojení s ním trvá! A tak čím **čistějšími nádobami** se stáváme, tím větší sílu a působnost má také to, co říkáme! Avšak u každého člověka je projevem skutečné **čistoty** něco zcela jiného – záleží na blahoslavenství jeho srdce. Podle blahoslavenství srdce můžeme sledovat, zda stojíme před Pánem čistí:

1. u blahoslavených **chudých v duchu** je skutečným projevem jejich čistoty *moudrost* (projevem jejich nečistoty je *pošetilost*); **2.** u blahoslavených **plačících** je skutečným projevem jejich čistoty *mírnost* (projevem jejich nečistoty je *sebelítost* vydírající nejbližší); **3.** u blahoslavených **tichých** je skutečným projevem jejich čistoty *pokora* (projevem jejich nečistoty je druhými opovrhující *pýcha*); **4.** u **lačníků po spravedlnosti** je skutečným projevem jejich čistoty *otcovství–materství* (projevem jejich nečistoty je *sobecká sebevztažnost*); **5.** u blahoslavených **milosrdných** je skutečným projevem jejich čistoty *spravedlnost* (projevem jejich nečistoty je *nezřízené rozdávaní se* bez rozlišení a hierarchie hodnot); **6.** u **čistých srdcem** je skutečným projevem jejich čistoty *láska* (projevem jejich nečistoty je *tvrdost a neláska*); **7.** u **tvůrců pokoje** je skutečným projevem jejich čistoty *trpělivost* (projevem jejich nečistoty je *rozkladná výbušnost*); **8.** u **pronásledovaných pro spravedlnost** je skutečným projevem jejich čistoty *statečnost* (projevem jejich nečistoty je *změkčilost*). U každého člověka je, podle blahoslavenství srdce, čistotou – opakem pokrytectví – vždy něco jiného.

Jsme-li takto čistí, potom už to, co říkáme (jak se modlíme), není jen slovo vyřčené (ústy), ale (slovem se stává tak jako u Ježíše) i jakýkoli náš pohyb, projev, nebo i jen myšlenka, která se ztvární do nějaké třeba mimiky – to vše, každý náš projev, dostává misijní působnost, celý náš život se stává „mluvícím slovem“, zpřítomňováním Pána: život se stává eucharistií. Takoví Ježíšovi Srdci nejbližší už mají v jeho blízkosti **jen být** (neboť ať dělají, co dělají – spí nebo bdí – tím, že plní své povinnosti, vším milují): a tím vlastně plně realizují **kněžství srdce!** Avšak ty kněžské úkony, které *služební kněží* vykonávají pro svěřený lid, skrze *kněze v srdci* – muže i ženy – koná přímo sám Pán, Velekněz: On rozdáva eucharistii skrze jejich srdce, usmiřuje, odpouští, přináší pokoj a naději atd. Jde o nejvznešenější poslání na světě, poslání Panny Marie.

Ty, kteří v Boží blízkosti ještě nedokážou „jen být“ (tj. záviset zcela na něm a spoléhat jen na něj), ty, kteří mají strach, nevystavuje Bůh ještě přímému

a nejvyššímu žáru Ohně ve svém Srdci. Bojuje po boku s těmi, kteří se nebojí (nikoli tělesně nebo duševně), ale jsou *ochotní nechat své srdce rozdrtit* (na podobu Osob Trojice) *z lásky*, s těmi, kteří jsou připraveni k velkorysé oběti. Takoví (vyzrálí kněží srdce, odkázaní jen na slovo Pána) jsou vlastně *skryté prvotiny mučedníků*, kteří svým životem (který je modlitbou–činem) předpřipravují (jak v míru, tak ve válce) „šťastnou hodinu smrti“ druhým lidem, aby šli po smrti ihned do Boží náruče jako mučedníci! Mučedníci (jak to zblízka vidíme nyní na Ukrajině) sice přicházejí o všechno (o domov, kořeny, perspektivu), ale dostávají stokrát více: vzácné, krásné, jedinečné nebe, ve kterém nechybí nic z toho, co jim na zemi bylo drahé, ba ani to, co nestačili odžít. To tam nalézají ve stokrát znásobené oslavené podobě a ještě v přítomnosti Pána. **Takto je potřebné se na všechno dívat a vše vyhodnocovat** – podle vzácné perly skryté v utrpení! Takto jsme jako Tělo Kristovo propojení (jeden se zde modlí a druhý jde na vzdáleném místě do nebe – bojujeme tedy všichni) a Ježíš tvoří všechno nové i tímto bolestným způsobem z jediného důvodu: aby všechny naplnil svou přítomností, láskou a svatostí.

A tak my, jako Služebníci poslední hodiny, máme jen znova a znova přistupovat k Pánovu Srdci – živému Prameni – neboť z něj vytéká bezpočtu milostí a darů (včetně rozdrčené lásky Ducha Svatého – která nás učí velkorysosti do krajnosti): všechno to, co jako Služebníci s úžasem sledujeme! A pokaždé, když přistoupíme (když hledíme do Pánova Srdce), **vytéká na nás proud**, který je **starý a nový** zároveň (to, co známe, i to, co je novým úkolem) – a potom na nás zase znova vytéká ten proud milosti, který **zrovna potřebujeme** pro ty, kteří přicházejí do naší blízkosti, anebo vytéká zcela **nový** proud: podle toho, buď v jaké situaci se nacházíme my sami; anebo co je zrovna potřeba činit v situaci, ve které se nacházejí ti, kteří jsou kolem nás; nebo v jaké situaci se nachází celý svět. Jediné je třeba: dokola přistupovat s důvěrou, že Pán ze svého Srdce pro nás jakoby vypouští vždy právě **ten proud**, který zrovna potřebujeme. I když je třeba plný bolesti (ten proud tak zakoušíme) – tak se to jeví, tak se to zdá nebo tak je to z naší strany přijímáno – i tehdy máme důvěřovat, že je to to nejvíc, co nám nyní, v tuto chvíli může Boží Srdce dát: protože On je Moudrost, Láska a všechno proměňuje k našemu dobru.

Z takové blízkosti nemáme za žádnou cenu odcházet, utíkat, abychom neztráceli **vnitřní ticho** (živý, tvůrčí hlas Pána, nezastřený hlukem) – protože jen vnitřní ticho je zápalné dříví pro oheň (Eliášovy) lásky! To neznamená, že neprožíváme dramata (která musíme odžít), ale po každé (i soukromé osobní Eliášově) bouři přichází Ježíš a stále znova v šumu tichého vánku opakuje: *Pokoj vám!* Nabízí sebe, aby se hladina našeho rozbouřeného srdce ustálila (aby nepovstala válka, byť v malých souřadnicích naší rodiny) a my znova správně viděli až na dno (do podstaty, na čem skutečně záleží), a tím pádem zaslechli to, co Bůh činí v našem životě, co nám klade Láska na srdce. Přitom Ježíš nemluví akustickými slovy, ale On sám je to Ticho: ticho je jeho Hlas.

Takže, když se na něj díváme (třeba to zprvu neumíme jinak než fyzicky, pohlížet na obrázek, ale pak hledíme stále hlouběji: ve stvoření, v druhých lidech i ve

vlastním srdci), lomoz myšlenek (starostí, strachů, přehršle zájmů) sice neustává, ale ztrácí vliv a sílu a Ticho se stává slovem, které je naší první a základní hybnou silou.

ad 2. Doporučení **usínat na Pánově Trojjediném Srdci** dostáváme jako další instrument k rozlišování toho, co se děje v nás i navenek – jako klíč ke čtení událostí, které teprve nastanou: Když večer v myšlenkách „probíháme“ celý uplynulý den a chceme porozumět tomu, co nám Pán chtěl událostmi sdělit, obrazně řečeno si hlavu pokládáme na polštář jeho Trojjediného Srdce, které jak víme, je do konce světa pro nás v Ježíši probodené, v Otci roztržené a v Duchu Svatém rozdrčené. **Usínat takto na jeho Srdci** znamená (mimo jiné) stále lépe **rozumět** tomu, jak jsem já sám jako člověk v (tomto dni a v celém životě) **probodený**, jak jsem **roztržený** a jak jsem v životě **rozdrčený**: všechny tyto tři rozměry se učíme vnímat *u sebe samých* a zároveň u *Ježíše*: obojí se totiž sjednocuje! Usínáme na jeho Srdci a vnímáme ho (i s rozměry probodení, roztržení, rozdrčení), abychom to samé vnímali na sobě (bodá mne třeba neomalená hádka; trhá mne z dnešního dne, že dobíhám a nestíhám; drtí mne třeba, jak bezradný jsem s vlastními dětmi) – a Ježíš to vše bere na sebe. Jako se ukládá to, co si chce člověk zapamatovat přes noc, tak se ukládá stále více do našeho života, do našeho srdce Boží Trojjedinost: probodená, roztržená i rozdrčená. A dává ze všeho východisko, ukazuje skrytou krásu, která léčí, vede – oslavuje se na nás. Z našeho rozdrčení umí Pán učinit Perly své lásky. A pokud jeho blízkost neopouštíme, záříme bělobou-perlovitostí všude tam, kam nás posílá.

A tak si, Pane, toužíme odnést z Pramenů lásky, které na nás vytékají z tvého Srdce dvojí: 1. Aby ses v nás stále více rozrůstal jako Ticho, které je nejsilnější útěchou, hlasem a popudem k správnému jednání ve všem (i v bezradnosti). Abychom tvé tiché touhy nezatlačovali do pozadí (ani pod rouškou starostí a zodpovědností, které ty uspořádáš, když tě poslechneme). **2.** Abychom neutíkali z tvé největší blízkosti, která si nárokuje naši důvěru a odevzdanost, a tím se stávali stále svobodnější od všech podob strachu. A aby v nás tím pádem tvoje blízkost mohla rozvinout *kněžství srdce* (tu nejvznešenější a nejintenzivnější činnost) a my byli ochotní nechat se z lásky rozdrtit.

Děkujeme ti, Lásko, že na nás v každém detailu stále myslíš, že jsi přítomen a vedeš nás bezpečně (dokonce i skrze bolest) k nejvyššímu štěstí. Těšíme se na setkání s tebou tváří v tvář.

S. Luisa Karczubová

* * *

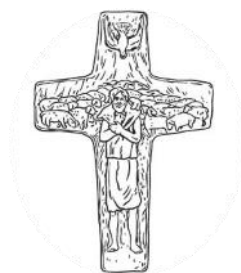
Také dnes drahý Ježíš objímá srdce každého z nás! Jsme ve středu jeho zájmu, jeho absolutní pozornosti: ať se děje cokoli, nenaříkejme si. Otevřeme mu svá srdce, opět hledejme jeho Tvář a povolávejme ho Vítězem a Králem v každé

situaci našeho života. Slova, která vycházejí z našich úst, kéž jsou stále více podložena autentičností toho, co žijeme, vždyť Pánův příchod se blíží. Eucharistický Ježíš čeká na nás v každém svatostánku také v době prázdnin a dovolených, klaňme se mu a vzdávejme mu úctu. Nechejme Pána, aby to byl on, který bude mluvit skrze naše ústa, pomáhat skrze naše ruce, milovat skrze naše srdce, dovolme mu a tužme po tom, aby se oslavil v našich životech! Ať každého z vás stále provází Boží vítězství, jeho radost a naděje.

S. Kateřina Klosová

* * *

Ze slov papeže Františka: Papež František stále hovoří o bolestech Ježíšova Srdce v dnešním světě a současné církvi. Ukazuje hloubku svého nitra, když nás svědectvím svého života vtahuje do nejobsažnějšího slova: ticha, klanění, mlčení před Pánem. V neděli vzkříšení papež František jmenoval kromě Ukrajiny další oblasti, které na světě trpí, leckdy úplně zapomenuté, skryté před zraky světa. Můžeme si tento velikonoční výčet vložit nyní do modlitby „Meč Jany z Arku“, do které jsme si zvykli vkládat různé bolesti světa i své osobní: **Pane, Meč Johanky z Arku, tvé slavné světice, kladu nad místa bolesti: Ukrajinu, Rusko, Blízký Východ, Jeruzalém, Libanon, Sýrii, Irák, Libyi, Jemen, Myanmar, Aghánistán, Afriku, Sahel, Etiopii, Kongo, Jihoafrickou republiku, Latinskou Ameriku, Kanadu, Čínu, Koreu, Indii, uprchlíky, trpící hladem a bolestnými životními porážkami, a prosím, aby se zde rozprostřela tvá spravedlnost, pravda a láska. Provolávám tě Králem a Vítězem nad těmito místy.**

Září/říjen 2022

Velkopáteční rozhovor s papežem Františkem (15. 4. 2022)

Opět se po letních měsících intenzivněji ponoříme do práce vnější i vnitřní, abychom stále hlouběji a jistěji zachycovali, čím žije Ježíšovo Srdce. K tomu nám může posloužit rozhovor papeže Františka, který s ním vedla italská novinářka Lorena Bianchetti právě na letošní Velký pátek ve tři hodiny odpoledne a který vám předkládáme v plném znění. Symbolická třetí velkopáteční hodina stálého Ježíšova umírání, ustavičné agónie jeho zmučeného Srdce, trvá, a my si četbou papežových myšlenek chceme vyprosít srdce neustále bdělé a rozlišující ke všem událostem jak na Kalvárii, tak i k tomu, co přichází poté...

Svatý otče, děkuji vám, protože jsem zde za každého, kdo v tomto okamžiku prožívá stavy duše zmatku, úzkosti, strachu, utrpení... Vyjdu z této hodiny: právě ve tři hodiny odpoledne Ježíš umírá na kříži a umírá nevinný. Je tolik nevinných lidí, kteří nechtějí válku, a přesto jí trpí. Právě v těchto dnech máme před očima obrazy těl bez života na ulicích, mluví se o mobilních krematoriích, ale také o znásilněních, pleněních a zvěrstvech. Co se to lidstvu děje?

Ale to není nic nového. Jeden duchovní spisovatel řekl, že Ježíš je v agónii až do konce světa. Je v agónii ve svých synech, ve svých bratřích, zejména v chudých, marginalizovaných, těch, kteří se nemohou hájit. Nás v Evropě nyní tato válka nesmírně zasahuje. Avšak pohledme trochu dále – celý svět je ve válce! Sýrie, Jemen, Rohingové vyhnání ze země, bez vlasti, tolik míst, tolik! Tam všude je válka! Genocida ve Rwandě, před dvaceti pěti lety... Je to proto, že – je to tvrdé, ale je to tak – svět zvolil Kainovo schéma. A válka dává zrodit *kainismu*, což znamená zabíjení bratří.

Často upozorňujete na způsob, kterým zlý duch jedná: prezentuje se laskavým způsobem, vlichocuje se, ale ve skutečnosti si nepřeje nic jiného než náš pád. S ďáblem se nevede dialog. A proto se ptám – jak lze ve světle toho, co jste řekl, naléznout formy zprostředkování nebo dialogu s těmi, kteří si přejí nebo kteří sledují pouze svévoli a násilí?

Proč říkám, že se zlým duchem se nevede dialog? Protože zlý duch je zlo! Není v něm nic dobrého. Říkáme, že on je absolutní zlo – ten, který se vzbouřil proti Bohu totálně. Ale s osobami, které jsou nemocné – mají tuto nemoc nenávisti – s těmi se mluví, vede se dialog, Ježíš vedl dialog s tolika hříšníky! Dokonce s Jidášem, kterého oslovuje „příteli“, stále s něžností, protože každý z nás v sobě má Pánova Ducha, kterého on do nás zasel; tak v sobě máme, byť neznatelně, stále ještě něco dobrého. Když stojíme před nějakou osobou, musíme si uvědomit: k čemu v této osobě promlouvám? K horší části, anebo ke skryté lepší části v ní?

Každý z nás má v sobě něco dobrého – pečeť Boha v nás. Nikdy nesmíme nějaký život považovat za ztracený, propadlý zlu – říci: „Tento je zatracený.“ Napadá mě příběh o jedné ženě, která šla na zpověď za Janem Marií Vianneyi, protože její manžel skočil z mostu do Seiny. Ta žena plakala, že to, co jí nejvíc trápí, je obava z toho, že je v pekle. A on jí řekl: To neříkej. Mezi mostem a Seinou je milosrdenství Boží. Bůh se nás vždy snaží zachránit, až do samého konce. Protože on do nás zasel kus dobrého. Také do Kaina! Ale Kain učinil volbu pro násilí. A skrze tuto volbu vzniká válka.

Je podle vás, také z hlediska kulturního i církevního, dostačující snaha ochránit lidi před pokušením? Chránit je před tím, aby upadli, a tak žili peklo v srdci již na tomto světě? Říkám to proto, že žijeme ve společnosti, ve které se někdy jeví, jako by zlo bylo více fascinující, více stimulující než dobro, čestnost, laskavost a to, co je duchovní, což je někdy prezentováno jako nudné.

To je pravda. Zlo je svůdnější. Když se vrátíme k ďáblu, o kterém jsme mluvili – někdo mi občas řekne, že mluvím o zlém duchu příliš. Ale jeho existence je realita! Někteří říkají, ale ne, je to jen mýtus. Na to odpovídám: „Jdi si se svým mýtem, já jdu s realitou!“ Je to svůdce, svádí, snaží se vždy vkrást, něco cizorodého vnést. Kdyby hříchy byly jenom ošklivé a nejevily se jako pěkné, nikdo by nehřešil. Ale zlý duch ukazuje hřích jako cosi pěkného, a tak nás ponouká k hřešení – například ty, kteří válčí, a ničí tak životy druhých, vykořisťují druhé v práci... Nedávno jsem vyslechl příběh jedné rodiny, která vyprávěla o tom, jak otec rodiny, ještě velmi mladý, chodí pracovat jako dělník, odchází velmi brzy ráno, vrací se domů pozdě večer, a potom... dostane tak málo! Je vykořisťovaný firmou s miliardovým obratem. Také toto je válka, ničení – nejenom ozbrojené konflikty, ale také toto je ničení. Zlý duch se vždy snaží o to, aby nás zničil. Proč? Protože jsme obrazem Boha. Vraťme se na počátek. Ve tři hodiny odpoledne Ježíš umírá. Umírá sám, v největší samotě, opuštěný také od Boha! „Proč jsi mě opustil?“ Nejplnější samota... Protože on chtěl sestoupit až na dno nejhorší samoty člověka, aby nás odtamtud vytáhl. Vrací se k Otci, ale nejprve sestupuje. A každá vykořisťovaná osoba, která trpí válkou, zkázou, obchodem s lidmi – kolik žen je obětí obchodu s lidmi, přímo zde v Římě, ve velkých městech! – je dílo zla a je to válka.

Jak řekl Dostojevskij v Bratřech Karamazových, bitva mezi ďáblem a Bohem se odehrává právě v srdci člověka – tam se odehrává tento zápas?

Ano, tam se odehrává. Proto se od nás vyžaduje pokora, tichost, abychom uměli říci Bohu: „Jsem hříšník, ale ty mě zachraň! Pomoz mi!“ Protože každý z nás má uvnitř v sobě tuto možnost udělat vše, co dělají ti, kteří ničí, vykořisťují druhé, protože hřích je možnost naší slabosti, ale také naší pýchy.

Připomněl jste větu, kterou Ježíš vyslovil na kříži: „Bože můj, proč jsi mě opustil?“ Tato věta vyjadřuje samotu, ale také neútěchu, úzkost, zoufalství – stavy, které my všichni prožíváme, když neznáme řešení nějaké bolesti, ale také smysl viny. K zoufalství mi přichází na mysl obraz z této války, a říkám to jako matka, obraz matky a otce, kteří utíkají do nemocnice s malým synem v náručí, zraněným od

šrapnelu, zcela zoufalí. Víme, že toto dítě nepřežilo. Nedokážu si představit tíživější a trýznivější zoufalství než rodiče, kteří přijdou o dítě tímto způsobem. Co by se mělo těmto rodičům říci?

Víte, v životě se učíme. Také já jsem se naučil tolik věcí a ještě se musím učit. Nečekám, že budu ještě dlouho žít, ale přesto se musím stále učit. A jedna z věcí, které jsem se naučil, je nemluvit, když někdo trpí. Když je někdo nemocný, prožívá tragédii... vzít za ruku a ticho. Když jsi nemocný a někdo přijde a začne mluvit: Musíš to či ono a Pán Zůstaň zticha! Zůstaň zticha. Tváří v tvář bolesti – ticho. A pláč. Věřím, že pláč je dar od Boha. Je to dar a my o něj musíme prosit – o milost pláče. Před vlastními slabostmi, před slabostmi a tragédiemi světa – nejsou slova, nejsou... Vzpomenu opět Dostojevského – jeho malý spisek, kde však je shrnutá celá jeho filosofie, teologie, vše: *Žápisky z podzemí*. Někdo tam zemře, jsou to odsouzení vězni, kteří jsou v nemocnici. Jeden zemře, oni ho vezmou a odnášejí. A jeho spoluvězeň z druhého lůžka volá: „Počkejte přece! Také tento měl matku!“ Je to postava ženy, matky pod křížem. To je poselství, poselství Ježíše pro nás – poselství jeho něžnosti v Matce. V nejhorším momentu svého života nezhřešil: neproklínal.

Mluvil jste o ženách. Pod křížem byly skutečně především ženy. Ráda bych představila další obraz z Ukrajiny – těhotná žena, zraněná, přenášena na nosítkách ze zničené nemocnice, s posledním dechem, který jí zbývá, se snaží pohlédit své dítě v lůně. Ani tato žena, ani dítě nepřežily. Ale přicházejí mi na mysl ruské ženy a matky, stejně jako ukrajinské. A tak se ptám na roli žen. Jak důležitá je aktivní role žen u jednacích stolů pro konkrétní budování míru?

Říká se: Ženy jsou schopné darovat život i mrtvému. Ženy jsou na rozcestí největších fatalit. Jsou silné. Zajímavé je toto: Ježíš je Ženich církve; a církev je Žena – a proto Matka církev je tolik silná. Nemluvím o klerikalismu, to jsou hříchy církve. Ne, Matka církev je ta, která stojí u paty kříže a snáší nás, hříšníky. To, co mě velmi zasahuje, je Maria mezi ženami u kříže. Někdy jsem v Buenos Aires chodíval do farnosti ve čtvrti, která se jmenovala Vila Devoto, a jezdil jsem autobusem č. 86. Tato linka jezdila kolem vězení. Často jsem tamtudy jezdil a vídal jsem vždy frontu matek, které šly navštívit vězně, své syny. Vystavovaly se napospas kolemjdoucím, protože ti říkali: „Toto je matka jednoho z těch, který je uvnitř.“ Podrobovaly se ponižujícím prohlídkám, jen proto, aby viděly syna. Je to síla ženy, síla matky, která je schopna doprovázet syna až do konce. A to je Maria a ženy pod křížem. Znamená to doprovodit syna, i když mnozí řeknou: „Jak ona syna vychovala, když takto skončil?“ Ihned se kolem ní šušká. Ale ženy si toho nevšímají. Když se jedná o syna, když se jedná o život, ženy jdou vpřed. Proto to, co říkáte – dát ženám v těžkých okamžicích, v momentech tragédie prostor – je velmi důležité, velmi. Ony vědí, co je život, co znamená připravovat půdu životu a co je smrt, vědí to dobře. Mluví tímto jazykem.

Jestliže hovoříme o tolika úmrtích způsobených válkou, je také tolik smrti, která se odehrává ve větším tichu, ale není o nic méně krvavá. Mám na mysli ty, kteří jsou oběťmi mafie, anebo například ženy, které zabili jejich vlastní muži. Jistě je pravda,

že poslední budou v nebi první, ale jak ti, kteří třeba tuto jistotu nemají, mohou věřit ve spravedlnost, v odplatu již zde na zemi?

Zneužívání žen je náš vezdejší chléb. Násilí na ženách je náš vezdejší chléb. Ženy, které snášejí rány, násilí od svých mužů, a nesou to v tichosti anebo odejdou, aniž by řekly proč. My muži vždy máme pravdu: jsme perfektní, a ženy jsou společností odsouzeny k mlčení. „Ale ne, ta je blázen, je to hříšnice“ – takto mluvili o Magdaleně. „Podívej, co udělala, je to hříšnice!“ „A ty nejsi hříšník? Ty se nemýlíš?“ Ženy jsou rezervou lidstva, mohu říci, že jsem o tom přesvědčen. Ženy jsou silou. A tam, u paty kříže, tam, kde se učedníci rozutekli, jsou ženy ty, které ho následovaly po celý život.

V tomto čase myslím také na uprchlíky. Máme tolik obrazů z médií, které nám vyprávějí o těch, kdo utíkají z Ukrajiny a jsou donuceni odejít z vlastní půdy, vlastního domu, od vlastních blízkých. Je to jeden z posledních exodů, na které si bohužel začínáme zvykat. Přesto v tomto případě přišla konkrétní a opravdová odpověď. Chci se zeptat: mohla tato odpověď rozrušit zdi lhostejnosti, předsudků tváří v tvář těm, kdo utíkají z jiných částí světa, protože jsou zraněni válkou, nebo pokračujeme v tom, že selektujeme uprchlíky na ponižující kategorie?

Je to tak. Mezi uprchlíky se dělají rozdíly. Jsou uprchlíci první třídy, druhé třídy, podle barvy pleti, původu z rozvinuté nebo nerozvinuté země. Jsme rasisti, jsme rasisti... A to je vážné. Problém uprchlíků je problém, kterým trpěl také Ježíš, protože on byl jako dítě migrantem a uprchlíkem v Egyptě, prchajícím před jistou smrtí. Kolik z nich prchá před jistou smrtí! Jeden piemontský malíř mi poslal obraz útěku do Egypta a já jsem z něj nechal vyrobit malé obrázky – obraz Josefa a dítěte, jak utíkají. Ale není to svatý Josef, jak ho známe, s vousem, ne. Je to Syřan s dítětem z dnešních dní, na útěku před válkou. Tvář plná úzkosti, kterou tito lidé mají! Stejně jako Ježíš. A Ježíš těmito všemi věcmi prošel, je tam. Na kříži jsou lidé z afrických válčících států, válčícího Středního Východu, válčící Latinské Ameriky, válčící Asie. Před několika lety jsem řekl, že žijeme v rozkouskované třetí světové válce. Ale nepoučili jsme se. Jsem služebník Pána a hříšník vybraným Pánem, ale když jsem jako takový hříšník přijel v roce 2014 do Redipuglie (*pomník, ve kterém leží ostatky více než 100 000 vojáků padlých v první světové válce*), na připomínku stého výročí začátku první světové války, viděl jsem a plakal jsem. Přišel mi pouze pláč. Všichni ti mladí, všichni ti chlapi! Potom jsem jindy přišel na hřbitov v Anziu (*hřbitov, kde jsou pohřbeny tisíce vojáků z druhé světové války*) a viděl jsem všechny ty mladé, kteří se v Anziu vylodili. Všichni mladí! A plakal jsem tam opět. Tváří v tvář takovým věcem mi přichází pouze pláč. Před dvěma lety, při výročí vylodění v Normandii, se konala připomínka této události. Byly tam hlavy států, vlád... Ale proč si my všichni nepřipomínáme těch třicet tisíc vojáků, kteří padli tam na pláži v Normandii? Válka roste s životem našich dětí, našich mladých. Proto říkám, že válka je obludnost! Chodme na tyto hřbitovy, které jsou životem této paměti! Mysleme na tu scénu, jak ji známe z popisů: lodě, které připluly do Normandie, otevírají se, z nich vyskakují mladíci s puškami a Němci... třicet tisíc! Na té pláži...

Nyní přicházíme k tématu závodů ve zbrojení. Je to téma, o kterém jste hovořil vícekrát, a zároveň téma, kterému se ne vždy přikládá význam. Proč jste řekl, že v poslední době se investovalo více do zbraní než do vzdělání a formace? Proč se lidské bytosti nepoučily z minulosti a stále své problémy řeší zbraněmi?

Rozumím těm, kteří vládnou, že nakupují zbraně. Proč se musíme bránit? Protože žijeme v kainovském schématu války. Kdyby bylo schéma pokoje, míru, nebylo by to vůbec nutné. Ale my žijeme v tomto démonickém schématu, které diktuje zabíjet jeden druhého kvůli touze po moci, touze po bezpečí, touze po tolika různých věcech. Ale myslím také na skryté války, které nikdo nevidí, jsou od nás daleko. Tolik! Proč? Abychom z nich mohli těžit? Zapomněli jsme jazyk pokoje, zapomněli jsme jej... Mluví se o pokoji. Spojené národy udělaly vše, ale neměly úspěch. Vráťím se ke Kalvárii – tam Ježíš udělal všechno. Hledal se slitovností, laskavostí, aby přesvědčil ty, kdo drží vládu, ale ne... válka, válka, válka proti němu! Na tichost reagují pro jistotu válkou. „Je lepší, když jeden zemře za lid,“ říká velekněz, protože v opačném případě by přišli Římané. To je válka.

Navážu nyní na to, co jste říkal. Předtím jsme mluvili o ženách pod křížem. Ale vraťme se k tématu mužů, kteří drží moc: tehdy to byl Pilát, Herodes, Kaifáš. Všechny tyto osoby, které měly moc zachránit nevinného, ale neudělaly to, místo toho dali přednost tomu, aby nemusely čelit pravdě. Tito jsou již mrtví, ale jejich způsob jednání je stále aktuální. Proč neměli odvahu vybrat si toto dobro a ochránit Člověka, který jednoduše chtěl, abychom se navzájem milovali?

V evangeliu je žena, o které se tak často nemluví – je trochu stranou – Pilátova žena. Ona cosi pochopila. Říká svému muži: „Nic neměj s tím spravedlivým!“ Ale Pilát ji neposlouchal – „ženské řeči“. Ale tato žena, která nečekaně prochází, bez dostatečného důrazu v evangeliu, zdálky pochopila celé drama. Proč? Možná protože byla matka, měla intuici žen. „Buď pozorný, aby tě neošálili.“ Kdo? Moc. Moc je schopná změnit mínění lidí za pouhých pár dní, od neděle do pátku. Nedělní *Hosana* se stane pátečním *Ukřižuj ho!* A to je náš každodenní a dnešní chléb. Je potřeba žen, které bijí na poplach.

Vráťím se koné větě na kříži „Bože můj, proč jsi mě opustil? Mluvili jsme o zoufalství, neútěše a také o samotě: Velký pátek je dnem samoty. A toto téma mi nevyhnutelně připomíná to, co každý z nás zažil v nejakutnějším období pandemie. Myslím tím staré lidi i mladé, ty, kdo jsou zkoušeni nemocí, ty, kteří museli být na dýchacích přístrojích... A myslím také vás, otče, 27. března 2020. Jaké jste měl toho dne, v tom momentu myšlenky, když jste procházel zcela prázdným náměstím svatého Petra, zkrápěným deštěm, a kráčel jste k chrámu?

Nevím, zda jsem na něco myslel. Zakoušel jsem tu chvíli, ano. Cítil jsem drama toho momentu, tolika lidí. Ale vy jste podtrhla samotu, utrpení toho času, zejména starých lidí. Je to zajímavé: jsou to vždy oni, kdo platí účet. Ale také mladí, protože jim bereme naději. Způsobujeme, že si osvojují postoj Turandot: „Naděje, která vždy klame“. Ne, naděje neklame! Ale jsou to sami mladí i staří, kteří drží ve svých rukou, i v srdci, možnost, jak na situaci reagovat: kvůli tomu tolik zdůrazňují, aby mladí a staří spolu vedli dialog. Moudrost stárí, i se samotou, kterou trpí... Moudrost starých, zanechaných v domově důchodců,

tolikrát přehlížená a opomíjená. Rád jsem chodíval do domovů důchodců v Buenos Aires, v tomto velikém městě jich bylo tolik! Zeptal jsem se jedné ženy: „Jak se máte? Kolik máte dětí? Ach, čtyři! A navštěvují vás?“ „Ano, ano, nenechávají mě samotnou.“ Tento rozhovor vyslechla zdravotní sestra a při odchodu mi pošeptala: „Otče, už půl roku k ní nikdo nepřišel.“ Opustit staré je vlastně upuštění od moudrosti, protože my jsme často jacísi nadlidé, všechno víme. Nevíme nic! Samota starých a vykořisťování mladých, protože mladým se bez moudrosti, která pochází od druhých, vede špatně. Toto vše měl Ježíš v onom okamžiku v srdci: my všichni jsme tam byli. Připomněla jste *Statio orbis*, které se konalo v březnu před dvěma lety, a jak jste ten okamžik vnímala. Ale já jsem nevěděl, že náměstí zůstane prázdné, nevěděl jsem. Přišel jsem, a nebyl tam nikdo. Bylo to poselství od Pána, abychom dobře pochopili samotu. Samotu starých, samotu mladých, které také necháváme samotné. „Nechej je, ať si dělají podle svého.“ Ne! Sami se stanou otroky! Doprovázejme je! Proto je důležité, aby převzali dědictví starých. Samota mladých, starých. Samota lidí, kteří trpí v nemocnicích. Samota osob, které procházejí osobní, rodinnou tragédií. Samota ženy trpící násilím od svého muže, která pro záchranu rodiny mlčí. Je tolik našich samot! Také vy máte svoji. Já mám svoji. Malé samoty, ale právě zde, v těchto malých samotách, můžeme pochopit samotu Ježíše, samotu kříže.

Nikdy jste se necítil sám, když jste nesl svou službu?

Ne, Bůh ke mně byl dobrotivý. Nevím. Vždy, když se stane něco vážného, pošle mi někoho, kdo mi pomůže. Zpřítomňuje se. Je velmi velkorysý. Možná proto, že ví, že já sám to nemohu zvládnout! (*směje se*)

Chtěla bych říci, že onoho 27. března – myslím, že mluvím opravdu za všechny – jste nás vzal do náručí, dal jste nám toho dne tolik síly! Všichni jsme si toho byli vědomi a myslím, že jsme ten den tak nějak začali znovu. Další otázka: Ježíš byl zbičován, ponížen, korunován trním, ukřižovaný. A to vše mu svým způsobem způsobila jeho vlastní rodina, protože byl zrazený Jidášem, zapřený Petrem. Smrtelné rány mu způsobili jeho nejbližší. Tedy: jaké jsou rány, které církev stále způsobuje Ukřižovanému dnes?

V tomto ohledu mluvím jasně, protože jsem o tom přesvědčen. Nejtvrdší kříž, který církev dnes způsobuje Pánu, je světskost, duch mondénnosti. Duch mondénnosti, který je také duchem mocenskosti, ale nejen to. Je to život světským stylem, který – a to je zvláštní – se vyživuje a roste penězi. Je to pozoruhodná věc. Ve třech pokušeních ďábel Ježíši dělá světské nabídky. První, hlad, je pochopitelný, je to lidské. Ale dále? Moc, marnost – mondénní věci. Protože tento způsob je přitažlivý a církev, když upadne do světskosti, do světského ducha, je poražena. Duch světskosti je ten, který dnes páchá nejvíce škody, ale bylo to tak vždycky. Když nám Ježíš říká: „Prosím, udělejte jasnou volbu, nemůžete sloužit dvěma pánům. Buď sloužíte Bohu,“ čekáme, že dodá, „anebo sloužíte ďáblu“. Ale ne – říká: „Buď sloužíte Bohu, nebo sloužíte penězům.“ Používat peníze, abychom konali dobro, abychom nechali prospívat rodinu, s dobrou prací, je dobré. Ale sloužit! Pro světskost toto je kamenem úrazu.

Lev XIII. zavedl zvyk na konci mše se modlit modlitbu proti ďáblu, protože, jak řekl, bylo nebezpečí, že ďábel by mohl do církve proklouznout i škvírami ve dveřích. Je tedy podle vás takovou škvírou, kterou se ďáblu podařilo proklouznout, dnes v církvi?

Světskost, ale to bylo vždycky. V každé epoše světskost mění jméno, ale vždy je to světskost. Tuto modlitbu, k archandělu Michaelovi, se modlím každý den ráno. Každý den! Protože mi pomáhá vítězit nad ďáblem. Někdo, kdo mě nyní poslouchá, by mohl snad říci: „Ale Svatosti, jste přece vzdělaný, jste papež – a věříte v ďábla?“ Ano, věřím, můj drahý, věřím. Mám z něj strach, proto se musím tolik bránit a chránit. Ďábel udělal tolik manévřů, aby Ježíši dal skončit tak, jak skončil – na kříži. Moc temnot nad Ježíšem: „Toto je vaše hodina,“ moc temnot.

Vrátím se k Ukrajině. Proč Kyjev, vidíme to každodenně, je ničen? Popel. Snad právě taková krajina se tolik líbí ďáblu. Ptám se tedy: Kyjev už není jednoduše zeměpisné místo, ale v očích světa reprezentuje mnohem více. A co je ve vašem srdci?

Bolest. Bolest je jistota, je to pocit, který se vás zmocňuje po celou dobu. Když někdo po operaci cítí fyzickou bolest, ránu, která byla zasazena, přeje si anestezii, něco, co to pomůže snést. Ale pro lidskou bolest, morální bolest anestezie nejsou. Jenom modlitba a pláč. Jsem přesvědčen, že dnes nepláčeme dobře. Zapomněli jsme plakat. Jestli mohu dát radu, mně samotnému i lidem, prosme o dar slz. Plakat, jako plakal Petr, když zradil Ježíše. Plakal, když utekl, když jej zapřel. Plakal. Je to pláč, který není křikem, ne. Je to stud, který se projevuje tělesně, a já věřím, že nám stud chybí. Tak často jsme bezostyšní! V mojí vlasti je to dokonce urážka, když se řekne: „Ten je bezostyšný!“ Plakat je milost. Je jedna krásná modlitba, dokonce mešní, k vyprošení daru slz. Tato krásná mešní modlitba říká: „Pane, ty, který jsi ze skály dal vytrysknout pramenu vod, dej vytrysknout slzám ze skály mého srdce.“ Tvrdé srdce, srdce, které se nepohne, neumí plakat. Ptám se: kolik lidí se před obrazy války, jakékoli, skutečně rozpláče? Někteří ano, jsem si tím jist, ale mnozí to nedokážou. Začnou se ospravedlňovat nebo útočit. Ne! Toto (*ukazuje si na srdce*): musíš uzdravit srdce. A Ježíš se dotýká právě srdce. Dnes, na Velký pátek, před Ukřížovaným Ježíšem, nechej se dotknout v srdci, dovol, aby on k tobě prohovořil svým tichem a svou bolestí. Ať k tobě může hovořit o lidech, kteří ve světě trpí: hladem, válkou, vykořisťováním a mnohými dalšími věcmi. Ať k tobě Ježíš může hovořit a prosím, ty sám nemluv. Buď potichu. Nechej, aby mluvil on, a pros o dar pláče.

Co mohou náboženství udělat, aby se dotkla tohoto „kornatění“ lidských srdcí? Co a jaká slova si přejete adresovat také pravoslavným biskupům?

Ano, také oni se připravují na Velikonoce společně s námi, o týden později, protože sledují, stejně jako řeckokatolíci, juliánský kalendář, ne gregoriánský. Využijí této příležitosti, abych vyjádřil poselství bratrství všem mým bratřím pravoslavným biskupům, kteří žijí tyto Velikonoce se stejnou bolestí, se kterou je žijeme také my, já a tolik katolíků. Není snadné být biskupem... a díky Bohu, že

to není snadné! Proto nechápu ty, kteří si přejí stát se biskupy. Nevědí, co je čeká! Ale využívám tohoto momentu, abych pozdravil všechny pravoslavné biskupy, jakožto bratry ve víře.

Další věta, kterou Ježíš vyslovil na kříži, je: „Otče, odpusť jim, neboť nevědí, co činí.“ Odpuštění. Řekl jste, že nastavit druhou tvář neznámá mlčky trpět a podržovat se nespravedlnosti. Také Ježíš, jak jste připomněl, odsuzuje nespravedlnost, a také jste upřesnil, že tak činí bez hněvu a násilí, dokonce s něhou. Jak to dělat, abychom byli vlídní anebo odpouštěli všem těm, kteří nám ubližují, těm, kteří zabíjejí nevinné, kteří činí zlo nejen fyzicky, ale také duševně?

Dám vám svůj recept. Jestliže jsem toto zlo nespáchal já, je to jen proto, že Bůh mě zastavil svou rukou, svým milosrdenstvím. Jsem si tím jist, protože v opačném případě bych učinil mnohé věci z toho, co učinili oni, tolik zla. V tomto smyslu mohu říci, že jsem svědkem milosrdenství Božího. Kvůli tomu nemohu zatracovat nikoho, kdo přijde a prosí o odpuštění. Vždy musím odpouštět – tomu, kdo prosí o odpuštění! A k tomu se dožívá, nejde to hned. Každý z nás toto může říci o sobě samém, ve svém osobním zpytování svědomí. Je pravda, že tomu, kdo mi ublížil, nemohu cituplně říci: „Pojď, miláčku, obejmi mě.“ Ne, zlobím se! Ale snažím se: „Pane, zbav mě hněvu, odpouštím, ale necítím odpuštění. Odpouštím. Ty zaříd, aby toto odpuštění bylo naplněno.“

Odpuštění má kořen pouze božský.

Ano, odpuštění je v důsledku skutečně božské.

Myslím také na samotu, abych se vrátila k Ježíši na kříži, všech těch, kteří v důsledku covidu přišli o práci. Je jich tolik, kteří prožívají tuto nesnáz. Jaká slova naděje byste jim adresoval?

Klíčové slovo, které jste řekla, je naděje. Naděje neznámá plácet po rameni a říkat: „To bude dobré, buď klidný.“ Naděje je napětí vůči budoucnu, k nebi samotnému. Kvůli tomu se pro naději užívá obrazu kotvy: kotva vhozená tam, do dálky, a já jsem na druhém konci zde; jsem zde, abych se dopravoval tam, řešil různé situace, ale vždy s jistotou tohoto lana. Naděje nikdy neklame, ale dává ti čekat. Naděje je hospodyně katolického života, křesťanského života. A je přímo nejpokornější ze ctností. Je skrytá, ale jestliže se jí nedržíš za ruku, nenajdeš správnou cestu. Je to naděje, která ti dá najít správnou cestu. Mít naději neznámá podléhat iluzi: „Jdu k někomu, kdo mi bude číst z ruky, to mi prospěje.“ Ne, to není naděje. Naděje je jistota, že mám v ruce toto lano, ke kterému je připevněná kotva, hozená tam, daleko. Rádi mluvíme o víře a tolik se mluví o lásce! Naděje je tak trochu skrytá ctnost, nejmenší, nejmladší v domě. Ale pro nás je nejsilnější.

To je tedy také poselství pro mladé, protože jim byla jejich budoucnost tak trochu vyrvána z rukou: řekl jste to předtím velmi jasně. Je to také důvod, pro který málo plánují, nevěří vždy v trvalé vztahy, nezakládají rodiny. Vcelku lze říci, že také na institucionální a kulturní rovině nenacházejí pomoc. Co tedy říci jim?

Aby nezaměňovali naději za optimismus. Optimismus můžeme koupit v obchodě. Optimismus se kupuje! Ale naděje je jiná věc – znamená být si jistý, že jdeme k životu. Je jeden argentinský básník, velký básník, dobrý, který v jedné své básni říká definici života, která mě vždy zasáhne: „Život je smrt, která přichází.“ Ne! Život není smrt, která přichází! Život je spíše ze smrti přijít do života! V tomto je naděje silná: je to ono lano, které nás poutá ke kotvě. Neklame nikdy! Naděje je pokorná, opravdová hospodyně křesťanského života. Avšak kolikrát jsou to právě hospodyně, které dávají pohyb vpřed životu rodiny!

Nyni bych chtěla náš rozhovor uzavřít. Dnes je Velký pátek, ale dějiny spásy zde nekončí. Naštěstí evangelium má svůj „happy end“, Ježíšovo vzkříšení: to je centrem dějin spásy. Jaké je vaše přání pro tyto Velikonoce?

Niterná radost. Je jeden žalm, který říká: „Když Hospodin vyváděl zajatce, byli jsme jako ve snách.“ Pláč radosti. To je radost. Moje přání je neztrácet naději, ale tu opravdovou naději – která neklame – a prosit o milost pláče, ale pláče radosti, pláče útěchy, pláče naděje (nikoli bolestí). Jsem si jist, a to opakuji, že musíme více plakat (správným, statečným pláčem). Zapomněli jsme plakat. Poprosme svatého Petra, aby nás naučil plakat tak, jak on plakal. A potom ticho Velkého pátku.

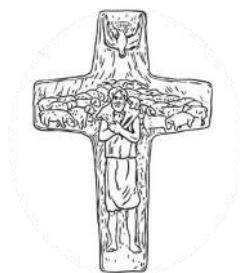
Svatosti, jsou právě tři hodiny. Jak máme prožít tuto hodinu právě dnes?

Svatý otec neodpovídá, mlčí, v jeho očích se zračí těžko uchopitelná hluboká vnitřní pokora a niterný pláč. Je to chvíle, která se nedá přetlumočit do slov, ale která ukazuje nesmírnou důvěrnost mezi papežem Františkem a Ježíšem. Do této intimity bezděky zve nás.

Na začátku nového školního roku neváhejme opět otevřít svá srdce Kristu! Často slyším otázku: „Jak to mám udělat?“ Zkusme se začít svým srdcem na Pána stále více, intenzivněji dívat (a jednou se bude naše srdce na něj dívat již nepřetržitě) a povídejme si s ním o všem, co prožíváme, říkejme mu všechno! Není nic krásnějšího než mít Pána „plnou hlavu“ a vše prožívat s ním! A jak se do jeho Srdce hlouběji zamilovat? Jak ho získat ještě více jako přítele a partnera na své životní cestě? Zkusme s ním trávit více času, být s ním všude a stále, jak jen jsme toho schopni, nechme se tvarovat představenými (svými zpovědníky, nadřízenými, nejbližšími, duchovními přáteli, kterým důvěřujeme apod.) v pokoře a poslušnosti a mějme trpělivost! Nepochybujme, že Pán doplní vše, čeho se nám z lidské slabosti nedostává. S velikou trpělivostí a otevřeným Srdcem očekává každého z nás!

S. Kateřina Klosová

Ze slov papeže Františka: Papež František v prázdninové době uznal heroické ctnosti ukrajinského řeckokatolického kněze a mučedníka stalinského komunismu **Petra Pavla Orose**, který žil a zemřel v oblasti Podkarpatské Rusi, která je nám, Čechům a Slovákům, velmi blízká. Takto to můžeme přijmout jako vyznamenání také pro naši oblast a tohoto blahoslaveného přijmout do svých proseb a modliteb za mír na Ukrajině jako nového a mocného přímluvce. Mějme bdělé a odvážné srdce!

O Vánocích je dar nejhlubší: sám Pán v našem srdci narozený, rostoucí a působící. Jediný Dárce v mnoha darech, které nám popisuje barvitými obrazy, abychom stále hlouběji rozpoznávali tu pestrost a bohatství jeho doteků. Pro nás Služebníky je zřídlem všech ostatních tajemství Ježíšovo Velekněžství, které dříme i našich srdcích a chce se rozvinout. Vysvětlení daru *všeobecného kněžství* Pán podává skrze obraz roucha azurové barvy, do kterého nás obléká. Víme, že azur je barva 3. blahoslavenství, tedy tichosti, kterou srdce potřebuje jako otop pro rozhoření a sycení ohně Lásky: kde chybí tichost, láska nehoří dostatečně mocně. Dále, když nám chce Pán přiblížit, jak v nás působí všeobecného kněžství, ukazuje ten základní azurový oděv (barvy 3. blahoslavenství) jako posetý perlami bílého zlata Ducha Svatého (barvy jeho Srdce a zároveň 4. blahoslavenství), který se jako rozdrčená Láska rozlévá na celý svět.

Zrcadlení tohoto obrazu (všeobecného kněžství v symbolice azurové a bílé barvy) nám někdy ukazuje sama příroda na blankytné obloze, když je posetá bílými mráčky: my sami jsme v srdci takto (do všeobecného kněžství) oděni již v okamžiku svého křtu. Proč zrovna tyto dvě barvy (blahoslavenství)? A jak se v nás má tajemství všeobecného kněžství – azurově bílý oděv – rozvinout? Opět si obojí přiblížíme na něčem důvěrně známém (na liturgických svátcích) a radost z ponoru do tajemství bude pro naše srdce již jako vánoční dar od Dárce jediného. To, jak v nás působí *všeobecné kněžství*, zrcadlí dva svátky Panny Marie – **Zvěstování** a **Zesnutí** – které ukazují, k jaké kněžské zralosti po vzoru Panny Marie směřuje každá lidská duše:

1. V momentu **Zvěstování** je Maria plná Krista (plná hlubiny tajemství v tmavomodré barvě 1. blahoslavenství, naznačující, že v jejím srdci panuje Kristovo Velekněžství – tedy *kněžství služebné*) a zároveň je zahalena přicházejícím Duchem Svatým (rozdrčenou láskou barvy bílého zlata). Když splyne barva *tmavě modré* hlubiny tajemství Velekněžství s *bílou* rozdrčenou láskou (smísení těchto barev symbolizuje působnost Krista a Ducha Svatého v Marii), z Marie vychází záře *azurové* barvy (světle modré, vzniklé ze smísení tmavě modré a bílé – z prolnutí Osob Krista a Ducha): a ta azurová záře vyjadřuje působnost jejího *všeobecného kněžství* – azurové pokory tichých (jak bychom vyjádřili v řeči třetího blahoslavenství).

*Převzeno na člověka (na každého z nás): V jakémkoli momentu, kdy jsme plní (tmavomodrého) Krista Velekněze a skrze (bílého) Ducha „počínáme slovo“; tedy v každém momentu, kdy jsme v objetí Ducha, nasloucháme mu, a tím (jako Maria) počínáme Krista (jak v drobných momentech všedního dne, tak v klíčových životních situacích) – tehdy pokaždé vydechujeme „azur všeobecného

kněžství“. Aniž bychom si to uvědomovali, působnost všeobecného kněžství (zdroj všeobecného kněžství v nás je to, jak se v nás slévá Kristus s Duchem Svatým – modrá s bílou – jak v nás oni dva komunikují) z nás vyvěrá a sálá díky momentům „zvěstování“, kdy nás oslovuje Duch, abychom my svým opakovaným *Fiat* stále rodili Krista do světa: to je základní činnost *všeobecného kněžství* sálajícího v nás a z nás, odehrávající se navíc v Srdci nebeského Otce, kam je umístěn každý pohyb našeho srdce (tedy i slévání Krista a Ducha Svatého v nás).

2. Podobně klíčovým momentem pro vysvětlení toho, jak je v nás činné všeobecné kněžství, je moment **Zesnutí**, kdy Maria d/Ducha (bílé zlato) vydává (tak jako Pán na kříži), zatímco zde ji Kristus (Velekněz) drží v náručí. Z Marie v ten moment vychází bílé zlato (Duch), zatímco je obklopena tmavě modrou hlubinou (Kristem Veleknězem). Když se opět tyto dvě barvy (tmavě modrá a bílá: Kristus a Duch) začnou (ve smrti) prolínat, jejich sléváním vzniká znovu barva azuru, naznačující opět *všeobecné kněžství*, které nyní z Marie (na konci života) sálá jako životní zkušenost: nosná a citelná pro všechny a všechno kolem Marie. I tento pohyb a činnost *všeobecného kněžství* se opět odehrává v Srdci nebeského Otce.

*Převáděno na člověka (na každého z nás): V jakémkoli momentu, kdy ve všedním dni umíráme sami sobě, a nejvýsostněji na konci života při definitivní smrti, jsme (a budeme) obklopeni tmavě modrou náručí Krista (hlubinou jeho „služebného“ Velekněžství), zatímco vydechujeme (a jednou definitivně vydechujeme) bílé zlato d/Ducha – tedy naši vlastní životní zkušenost. Splynutím těchto dvou pohybů – našeho vydechování d/Ducha do náruče nás těšícího Krista (což obrazně ukazuje mísení bílé a tmavě modré barvy) – se rovněž dává do pohybu naše *všeobecné kněžství* tak, že z nás vychází (sálá) životní zkušenost, pokorné svědectví lásky neboli azurová barva všeobecného kněžství, které dozrává nejvíce v umírání z lásky, a tím působí a formuje také všechny a všechno okolo.

V osmidesátkovém eschatologickém růženci vyprošujeme rozvíjení *všeobecného kněžství* v srdcích lidí v 1. desátku (ke cti Ježíšova Srdce trpícího z lásky), který má právě azurovou barvu (tento desátek souvisí s 3. blahoslavenstvím tichosti, svátostí křtu a s ctností pokory – to vše vyprošuje tichý svatý Josef). Kdežto udělování *služebného kněžství* lidem vyprošujeme v 6. desátku (ke cti bezmocnosti všemohoucího Ježíšova Srdce, které stále krvácí z lásky), který má tmavě modrou barvu (neboť tento desátek souvisí s 1. blahoslavenstvím mystické chudoby ducha, se svátostí udělování služebného kněžství a s ctností moudrosti – to vše vyprošuje nejmoudřejší Panna Maria). **Početí** a **Zesnutí** je jako vdechování a vydechování Ducha Svatého, který připomíná, co řekl Ježíš. Moment početí (vdechování) Ducha je vždy obnovou křtu (tedy i kněžské podstaty našeho srdce). Spojení Ducha Svatého a Krista v člověku (bílá a modrá barva) je vždy momentem činného *všeobecného kněžství*, ať už se jedná o moment vdechování, nebo vydechování Ducha. A jelikož se Zvěstování i Zesnutí (Panny Marie i každého člověka) děje v Srdci nebeského Otce, tam se uskutečňuje i vyzařování všeobecného kněžství lidského srdce, jež má dosah do celého stvoření.

A tak rozjímejme v přípravě na Vánoce a pak o Vánocích děkujeme za největší Dar – přítomnost Pána v našem srdci – a žasněme s radostí, jak vystupuje s neopakovatelnou vůní, barvou a působností z lidského srdce, aby přitahoval, odpouštěl, zachraňoval všechny, kteří touží po lásce.

S. Luisa Karczubová

* * *

Tyto měsíce nás čeká intenzivnější příprava na příchod Pána Lásky! „Poslední slovo nemá smrt, ale Láska,“ řekl pražský arcibiskup Jan Graubner při kázání ve Staré Boleslavi v den slavnosti svatého Václava. Nejkrásnější pojmenování pro Boha je Láska, tak jak říká svatý Jan. Slyšela jsem nedávno od jedné blízké, že když jednou mluvila se svým, dnes již zesnulým, ve víře tápajícím manželem, náhle jí řekl: „Já věřím v lásku!“ Pohotově mu odpověděla: „Tak to věříš v Boha!“ Pak zůstalo ticho. Ten člověk zemřel zaopatřen a jeho žena vnímá, že je u Pána. Láska zvítězí, poslední slovo má naše Láska, Bůh, Emanuel, který přichází! Otevřme mu svá srdce dokořán a poprosme ho, aby nám daroval skutečně pravdivý, jeho osobní pohled na všechny události nejen v našich životech, ale také na celém světě. Kéž otevřeným Srdcem Božím hlouběji nahlédneme jeho Trojjediný život, který žije On sám v sobě, i život každého z nás v něm.

S. Kateřina Klosová

* * *

Ze slov papeže Františka: „Miluješ mě?“ To je věta, kterou Ježíš adresuje Petrovi v evangeliu *Jan* 21,15. Při výročí zahájení Druhého vatikánského koncilu tato Pánova slova slyšíme adresovaná i nám, nám jako církvi: Miluješ mě? Vraťme se k čistým pramenům lásky obsaženým v koncilu! Objevme a obnovme znovu nadšení pro koncil! Ponoření do tajemství Církve, Matky a Nevěsty, to říkejme spolu se svatým Janem XXIII. Kéž je církev zabydlena radostí. Pokud se neraduje, popírá sama sebe, protože zapomíná na lásku, která ji stvořila. Kolik z nás však nedokáže žít vírou s radostí, bez reptání a bez kritiky! Církev zamilovaná do Ježíše nemá čas na střety, jedovatosti a polemiky. Bůh nás zbaví kriticismu a nedůtklivosti, zahořklosti a hněvu. Nejde jen o styl, ale o lásku, protože ten, kdo miluje, jak učí apoštol Pavel, dělá všechno bez reptání (srv. *Flp* 2,14). Pane, nauč nás vzhlížet k tobě, vidět církev tak, jak ji vidíš ty! A když jsme kritičtí a nespokojení, připomeň nám, že být církví znamená být svědky krásy tvé lásky, znamená to žít v odpovědi na tvou otázku: Miluješ mě? Nemáme vypadat jako na smuteční hostině!